

Blog: Mildheid (opening raadsvergadering 19 juli)

<h4>(Overweging; opening raadsvergadering 19 juli)</h4>
Mildheid (En nee dit is geen kaasreclame)

Meer dan 80 haatdragende reacties op onze facebookpost over vluchtelingen in Waalre.

De verschrikkelijke aanslagen in Turkije, België en nu weer Frankrijk.

Een omstander helpt een gewonde agent niet, want hij is geen 'politievriend'.

Zo maar een paar voorbeelden....

De afgelopen maanden heb ik mij weer verbaasd over hoe egoïstisch, cynisch en intolerant een steeds groter wordende groep is als het gaat over diversiteit, andersdenkenden, andersvoelenden, andersshopenden, andersgelovenden. En niet alleen anoniem op facebook, ook in mijn eigen kring. En dat terwijl mijn ideaal beeld veel meer gebouwd is op "samen komen je verder".

Goed, zelf ben ik ook niet altijd een lichtend voorbeeld. Ik ben soms baldadig, soms, nee eigenlijk altijd druk, ik ben maximaal genietend, En dus ook af en toe egoïstisch, met name in de ochtend chagrijnig en altijd op zoek naar meer. (Mijn vriendin en kinderen kunnen hier over meepraten)

Maar over het algemeen probeer ik ook als ik geen lichtend voorbeeld ben, wel rekening te houden met anderen.

Laatst stuitte ik op een onderzoek genaamd "Psychologische Roots van populistische stemmers" Zij scharen het eerdergenoemde onder de noemer: Mildheid.... Mildheid, uit het onderzoek blijkt dat populistische stemmers (In dit onderzoek benoemd als; vaak egoïstisch, cynisch en weinig vertrouwen in de politiek), een lage mate van Mildheid hebben, En..... maar dat wisten we al, voorkomen in alle milieus. Deze lage Mildheid vloeit voort uit angst, angst om iets niet te krijgen, angst om iets te verliezen of angst voor gewoon een verandering.

Wanneer we SAMEN vooruit willen komen, ook al ga je soms alleen sneller, zullen we als individu, als raad en als gemeente deze angst niet moeten voeden en ons niet mee laten voeren op de weg van de populistten.

Zo kunnen we misschien binnen onze cirkel van invloed de mensen inspireren een beetje Milder te worden en uiteindelijk een beetje meer vertrouwen in de politiek geven....

Floris Schoots

Artikel D66 Waalre “de Schakel” week53

Artikel van D66 Waalre geplaatst in het regionale huis aan huis blad "de Schakel". Kees de Zeeuw, Floris Schoots en Ineke Bastiaans blikken ieder op eigen manier terug op de afgelopen periode en kijken vooruit naar 2016.

Wilt u kennismaken met D66 Waalre. U bent op 28 januari 2016 van 18 - 20 uur van harte welkom tijdens onze nieuwjaarsinloop in Brasserie 't Stationskoffiehuus op de Willibrorduslaan 137a in Waalre.

Download het artikel in .pdf via onderstaande link

D66Waalre de Schakel 2015 week 53

D66 Waalre

Smart Farming, naar een toekomstbestendige agrarische sector

Er wordt met nieuw élan door Provinciale Staten van Noord Brabant een beleid neergezet dat groen gekleurd en gericht op duurzaamheid is. Maar strengere stikstof uitstoot normen en het weigeren van uitbreiding van (mest)bedrijven leiden ook tot veel discussie in de sector. Hoe verhouden deze maatregelen zich tot volksgezondheid, een boterham voor de boeren, duurzamere agrarische producten voor de consument en de ruimtelijke ordening?

Over deze thematiek organiseert D66 De Kempen in samenwerking met D66 Brabant een thema-avond. Centraal staat deze avond de vraag "Hoe innovatief kunnen en moeten we zijn om deze sector toekomstbestendig en aantrekkelijk te maken met aandacht voor de (volks)gezondheid, milieu en ruimtelijke ordening."

Er zijn in dit kader 3 ontzettend boeiende invalshoeken die met elkaar verband houden:

Intensieve veehouderij; de impact van de sector op het milieu en de gezondheid van omwonenden

Verstening van het buitengebied; lege stallen en de impact op het leefgenot

Innovatieve landbouw; nieuwe producten/productie met toegevoegde waarde ten aanzien van verduurzaming.

Agenda

19:15 - 19:30 Ontvangst

19:30 - 19:45 Opening door gedeputeerde Anne-Marie Spierings, gedeputeerde Noord-Brabant "Waar gaan we naar toe met de landbouw in Brabant?"

19:45 - 21:30 Debat onder leiding van Arend Meijer, PS Noord-Brabant met korte pitches door het panel; "Op welke manier kunnen we komen tot een duurzame en toekomstbestendige agrarische sector in Brabant."

Lins Keijzer, voorzitter Brabants Agrarisch Jongeren Kontakt (BAJK)

Elies Lemkes, directeur ZLTO

Nol Verdaasdonk, directeur Brabantse Milieu Federatie (BMF)

Jan Hoevenaars, huisarts

Datum en tijdstip

Woensdag 20 april 2016 van 19:30 - 22:00 uur, af te sluiten met een borrel (voor eigen rekening).

Locatie

De Venco Campus, Meerheide 200, 5520 AD, te Eersel.

Aanmelden kan via https://www.eventbrite.com/e/registratie-smart-farming-congres-23715974117

Voor meer inlichtingen:

<p style="padding-left: 30px">Hein van der Reijden; <a

hein.vd.reijden@d66dekempen.nl,
of
Arend Meijer; <a
a.meijer@d66noordbrabant.nl</p>

Smart Farming wordt georganiseerd door D66 De Kempen en D66 Noord-Brabant.

D66 Waalre steunt initiatief exploitatie 'Het Klooster' door Lumensgroep

Op 4 november 2014 heeft de raad besloten dat de structurele last van 't Klooster op de begroting anders opgelost moest worden. Dit omdat er veel geld ging zitten in stenen en niet in mensen. De gemeente zou 't Klooster verkopen tenzij er vanuit de samenleving een plan zou komen om 't Klooster open te houden. Eind december 2015 is de Lumensgroep met een plan gekomen.

Het plan van de Lumensgroep voor 't Klooster houdt in dat er naast culturele activiteiten ook een restaurant en een B&B komen. In het restaurant en in de B&B werken ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De Lumensgroep heeft tijdens de ontwikkeling van de plannen veelvuldig contact en overleg gehad met de actieve bewonersgroep Houd Klooster Open. Zij staan daarom volledig achter de plannen. Dit plan laat zien dat de Waalrese samenleving een prachtig zelfredzaam vermogen heeft en dat de stimulering van eigen kracht van burgers en organisaties nu zijn uitwerking begint te krijgen.

De cijfers zijn getoetst door Ernst en Young. De cijfers zijn gebaseerd op een plan van tien jaar. jaar. D66 hecht waarde aan het feit dat de plannen volledig zijn gecontroleerd en geëvalueerd zijn door een onafhankelijk orgaan. Dit omdat hierdoor ook de risico's voor de gemeente aan het licht komen. In dit geval zijn er geen risico's voor de gemeente. De Lumensgroep heeft een huurcontract van tien jaar afgesloten waarbij de huur gelijk staat aan de exploitatiekosten van 't Klooster. Hierdoor hoeft de gemeente niet in stenen te investeren en heeft de Lumensgroep een ruimte om culturele activiteiten te ontplooiën. Een prachtig voorbeeld van sociaal ondernemen en actief burgerschap, andere vormen van duurzaamheid.

Waarom we voor dit initiatief zijn:

- Het plan voldoet aan de eisen van de raad uit 2014.
- De doelstelling: jeugd, buurt, leren en werken past mooi in de gedachte die we hadden voor voorzieningen in de buurten.
- Ondersteuning van dit plan door de huidige gebruikers voor het Klooster.

Wilt u meer informatie over de plannen van de Lumensgroep met 't Klooster? De stukken hierover kunt u vinden op: Vergadering Raadsvergadering 22-03-2016

D66 viert 50-jarig jubileum fietsend door de regio

D66 bestaat 50 jaar en viert dat met een driedaagse fietsestafette van 20 tot 22 mei. Door heel Nederland vinden 12 parallelle fietsestafettes plaats; één in elke provincie. Het 50-jarig jubileum wordt zo op een duurzame en vrolijke manier gevierd met D66-afdelingen in het hele land.

Ook in de regio Eindhoven wordt het vijftigjarig jubileum van D66 gevierd. Al fietsend door Eindhoven, Waalre, Valkenswaard, Heeze-Leende, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Best en Son en Breugel wordt onder andere teruggeblikt op wat D66 in deze gemeenten heeft bereikt.

Datum: zondag 22 mei 2016 van 12.00 uur tot 16.45 uur

Locatie(s):

12.00 uur 18 Septemberplein (thv Piazza), Eindhoven
12.40 uur Stationskoffiehuis, Willibrorduslaan 137a, 5581 GD Waalre
13.10 uur Hotel De Markt, De Markt 32a, 5554 CD Valkenswaard
13.45 uur gemeentehuis, Jan Deckersstraat 2, 5591 HS Heeze
14.20 uur kasteel Geldrop, Mierloseweg 1, 5662 KA Geldrop
14.50 uur Vincent van Goghplein, 5671 GZ Nuenen
15.30 uur Winkelcentrum Woensel 1, 5625 AA Eindhoven
16.10 uur gemeentehuis Best, Raadhuisplein 1, 5683 EA Best
16.45 uur kiosk Son en Breugel, Kerkplein 1, 5691 BB Son en Breugel

We hopen velen van u te zien op (een deel van) deze tocht! Graag aanmelden op info@d66dekempen.nl onder vermelding van fietsestafette.

Opvang vluchtelingen in Waalre

Wellicht heeft u in de Schakel en het Eindhovens Dagblad het een en ander gelezen over eventuele vluchtelingenopvang in Waalre. Wilt u hierover meer weten? Neem dan een kijkje op: <http://opvangvluchtelingen.waalre.nl/>

Ook uw vragen over eventuele vluchtelingenopvang kunt u hier stellen.

50 jaar D66 – Bijzondere leden in De Kempen

D66 bestaat dit jaar 50 jaar. Het verjaardagsfeestje ging op 20-22 mei per fiets drie dagen lang door het hele land: ook in Brabant toerde een duurzame estafette langs de vele afdelingen. Weer of geen weer, enkele bijzondere leden werden in het zonnetje gezet.

Voor afdeling De Kempen waren onze lokale helden Kees de Wit, Ineke Bastiaans en Pieter Meeuwis. Kees en Pieter zijn zondag tijdens de fietstocht gehuldigd, Ineke wordt later in het zonnetje gezet.

Kees de Wit woont in Leende en is sinds het ontstaan van afdeling De Kempen en lange tijd daarvoor betrokken bij D66. Als eerste penningmeester van afdeling De Kempen, als steunfractielid van de fractie Heeze-Leende en al 40 jaar als gewaardeerd fractie-ondersteuner van de Statenfractie in Den Bosch. Met passie en grote kennis van infrastructuur, milieu en duurzaamheid houdt Kees ons na al die jaren nog steeds scherp.

Ineke Bastiaans is het jongste raadslid uit onze afdeling en mogelijk heel Brabant. Deze studente bestuurskunde en inwoner van Waalre versterkt sinds 2014 de gemeenteraad van Waalre op verfrissende wijze. Integer, inhoudelijk en verbindend laat ze zien dat lokale politiek ook voor jongeren een prachtige uitdaging is. Ineke is met recht een rolmodel voor de nieuwe generatie volksvertegenwoordigers in onze afdeling en in de regio.

Pieter Meeuwis heeft veel betekend voor D66 in de

gemeente Best, vanaf 1989 tot 2016 was hij onafgebroken bestuurslid en heeft in verschillende rollen D66 in Best op de kaart gezet en tot een succes gemaakt. Tussen maart 2014 en 2016 heeft Pieter door omstandigheden het bestuurswerk moeten combineren met gemeenteraadswerk, maar kan sinds het samengaan met afdeling De Kempen zich weer vooral met de politieke inhoud bezighouden. Op Pieter doet D66 nooit tevergeefs een beroep.

Ook tijdens de komende Algemene Afdelingsvergadering op 8 juli zullen wij aandacht besteden aan 50 jaar D66 en aan deze en andere bijzondere leden.

Motie cityfunding

De raad van de gemeente Waalre bijeen in vergadering op 5 juli 2016;

Constaterende dat:

1. De 'Kracht van Waalre' laat zien dat Waalre een initiatiefrijke gemeente is;
2. Er lokale nieuwe maatschappelijke initiatieven ontstaan met hulpvragen rondom financiering;
3. Organisaties en initiatiefnemers van projecten niet altijd over de juiste informatie, tools en middelen beschikken omtrent financiering;
4. De gemeente Waalre er alles aan wil doen om initiatiefnemers te ondersteunen maar hier ook gebrek hebben aan financiële en personele inzet.
5. Cityfunding (www.cityfunding.nl) ondersteuning kan bieden bij financiering van lokale initiatieven.

Overwegende dat:

1. Inwoners van Waalre door Cityfunding direct betrokken zijn buurtprojecten;
2. Inwoners met Cityfunding financieel een steentje kunnen bijdragen;
3. Organisaties en initiatiefnemers van projecten een samenwerking kunnen aangaan met Cityfunding waarbij zij een ruimere toegang krijgen tot (informatie over) financiering;
4. Financiering van lokale maatschappelijke initiatieven niet alleen kan afhangen van de gemeente;
5. Projecten sneller van de grond kunnen komen door andere vormen van financiering.

Verzoekt het college:

1. Onderzoek te doen naar de mogelijkheden van cityfunding voor Waalre;
2. Met een voorstel te komen of en bij wat voor projecten cityfunding ingezet kan worden.

Gaat over tot de orde van de dag;

De fractie van

D66

Motie speelvoorzieningen

De raad van de gemeente Waalre bijeen in vergadering op 5 juli 2016;

Constaterende dat:

1. Waalre de ambitie van Beste Brabantse Woongemeente kracht bij wil zetten door speelruimtebeleid te ontwikkelen;
2. Ondanks de voorgenomen verhoging van het onderhoudsbudget speelruimtevoorzieningen er geen verruiming of verspreiding van speelvoorzieningen in de toekomst zal plaatsvinden;
3. Basisscholen goede speelvoorzieningen hebben die bijdragen aan de mentale en fysieke gezondheid van kinderen;
4. Deze speelvoorzieningen buiten schooltijd niet tot nauwelijks gebruikt worden.

Overwegende dat:

1. Een verruiming en verspreiding van de speeltoestellen ten goede komt aan de mentale en fysieke ontwikkeling van kinderen;
2. Bij een samenwerking het areaal van speeltoestellen zou verruimen en verspreiden wat ten goede komt aan de leefbaarheid van Waalre;
3. De functie van speelvoorzieningen ook buiten schooltijden benut kan worden.

Verzoekt het college:

1. Met de scholen in Waalre in gesprek te gaan om de mogelijkheid te bespreken om buitenspeeltoestellen op terreinen van scholen ook na schooltijd te gebruiken voor kinderen in de buurt en onder welke voorwaarden dit zou kunnen gebeuren;
2. Aan de gemeenteraad te rapporteren over de uitkomst van deze gesprekken.

Gaat over tot de orde van de dag;

De fractie van

D66

“De duurzame kracht van Waalre”
Duurzaamheidsagenda 2016-2018

-Bijlage: achtergronddocument-

5 april 2016

Inhoud

0.	Verantwoording	4
1.	Duurzaamheid	5
2.	Duurzaamheidsactiviteiten: stand van zaken	7
2.1	Grondstoffen: Waalre afvalloos!	7
2.2	Energie: gebouwen en verlichting.....	7
2.3	Mobiliteit: elektrisch rijden	9
3.	Doelstellingen.....	10
3.1	Grondstoffen	10
3.2	Energie.....	10
3.3	Mobiliteit	11
4.	Circulaire grondstoffen: Waalre afvalloos!	12
4.1	Achtergrond.....	12
4.2	Grondstoffen in Waalre.....	12
4.3	Uitgangspunten	12
4.4	Doelstelling.....	13
4.5	Aanpak en rol gemeente	14
5.	Energie: zonnestroom (Zon PV).....	16
5.1	Achtergrond.....	16
5.2	Zon in Waalre	16
5.3	Mogelijkheden.....	16
5.4	Financiële aspecten	17
5.5	Uitgangspunten	18
5.6	Plan van aanpak ZON PV	18
5.7	Samenwerking met Waalre Energie Lokaal (WEL)	19
6.	Mobiliteit: schoon vervoer	20
6.1	Achtergrond.....	20
6.2	Slim en schoon.....	20
6.3	Ecologische invalshoek.....	20
7.	Organisatie, financiën en evaluatie.....	22
7.1	Organisatie en communicatie	22
7.2	Financiën	23
7.3	Integrale evaluatie medio 2017	23
	Bijlage: actielijst.....	24

0. Verantwoording

De gemeente Waalre heeft besloten een Duurzaamheidsagenda op te stellen voor de periode 2016-2018 die richting geeft aan het duurzaamheidsbeleid in de komende jaren. Hiervoor is een raads werkgroep ingesteld die de Duurzaamheidsagenda heeft opgesteld.

Duurzaamheid is veelomvattend en kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd en geconcretiseerd. In hoofdstuk 1, dat de weerslag vormt van de eerste bijeenkomst van de raads werkgroep op 2 juli 2015, wordt nader ingegaan op het begrip "duurzaamheid".

De Duurzaamheidsagenda bouwt voort op de duurzaamheidsmaatregelen die Waalre in het verleden al heeft genomen en onverminderd zullen worden doorgezet. Hoofdstuk 2 geeft inzicht in welke maatregelen dat zijn. Nadruk krijgen activiteiten binnen de thema's: grondstoffen, energie en mobiliteit.

Hoofdstuk 3 beschrijft de doelstellingen van de Duurzaamheidsagenda voor deze prioritaire thema's. De doelstellingen zijn gebaseerd op landelijke afspraken zoals het Nationale Energieakkoord en het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) en de gemeentelijke beleidsnotitie "Duurzame afvalinzameling".

Hoofdstuk 2 en 3 zijn geschreven op basis van de tweede bijeenkomst van de raads werkgroep op 2 september 2015 en de ambtelijke notitie "Stand van zaken duurzaamheidsbeleid" (31 juli 2015).

Tijdens de derde bijeenkomst van de raads werkgroep op 30 september 2015 zijn drie speerpunten van het beleid verder ingekaderd tot: zon PV (nog veel te winnen), circulaire grondstoffen (al veel gedaan en zaak om dat voort te zetten) en schone mobiliteit (nog niet altijd precies duidelijk wat de gemeente met dit thema kan).

In de hoofdstukken 4, 5 en 6 zijn deze thema's verder uitgewerkt in projectplannen op basis van hetgeen besproken is op 30 september, 4 november en de vijfde bijeenkomst van de raads werkgroep op 30 november 2015.

Tijdens de bijeenkomst van de raads werkgroep op 5 januari 2016 de eerste gehele conceptversie van het document opgesteld.

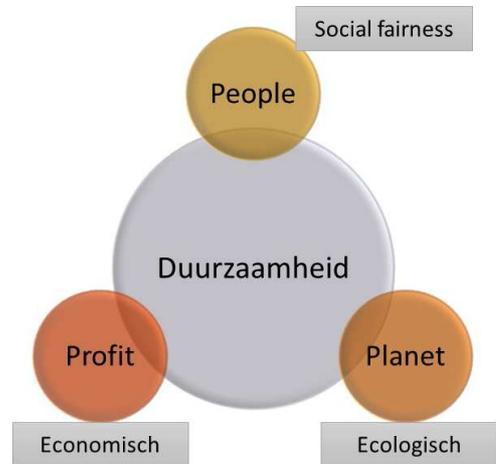
Op 12 januari 2016 heeft de raads werkgroep het document besproken met de gemeenteraad waarna om een reactie van het College is gevraagd. Deze reactie van het College heeft de raads werkgroep op 3 maart 2016 ontvangen.

Tijdens de laatste bijeenkomst van de raads werkgroep op 21 maart 2016 zijn de laatste opmerkingen gemaakt en is de eindversie van het document opgesteld.

1. Duurzaamheid

Duurzaam evenwicht

Duurzaam betekent dat iets lang mee gaat. Een duurzame samenleving is toekomstbestendig. Er is een evenwicht tussen: de mensen die er wonen, de fysieke leefomgeving en de economische activiteit. De balans tussen deze kapitalen - *people, planet en profit*- kan verstoord raken door bijvoorbeeld sociale ongelijkheid, uitputting van grondstoffen, milieubelasting en eenzijdige economische groei. Uitgangspunt van deze Duurzaamheidsagenda vormt het begrip van "rentmeesterschap": we hebben de aarde te leen en zijn er verantwoordelijk voor haar netjes achter te laten voor toekomstige generaties.

Duurzame ontwikkeling

Waalre streeft ernaar de balans tussen mensen, milieu en economie in stand te houden, te herstellen en zo mogelijk verder te versterken. Bij beslissingen wordt niet alleen rekening gehouden met het korte termijn (economisch) eigenbelang, maar ook aandacht besteed aan belangen van anderen en toekomstige generaties. Dit voorkomt afwenteling van de negatieve gevolgen van beslissingen in ruimte en tijd. Het principe van "duurzaamheid" kan op allerlei manieren en niveaus worden toegepast, maar gaat in essentie om het aanpakken van mondiale uitdagingen die alleen met een gezamenlijke inspanning kunnen worden opgelost: "think global, act local". Waalre neemt hiervoor via deze Duurzaamheidsagenda op een praktische wijze haar verantwoordelijkheid.

Back to the future

Een duurzame ontwikkeling slaat een brug tussen verleden, heden en toekomst. Het dorp Waalre heeft karakteristieken die al terugvoeren naar de late Middeleeuwen. Plaatsen waar toen al mensen woonden zijn de huidige buurtschappen en de toenmalige zandruggen vormen nu de wegen. De duurzaamheidsagenda richt zich niet alleen op de toekomst maar borduurt ook voort op kwaliteiten uit het verleden waar de basis ligt van de huidige samenleving (ruimtelijke structuur, economische activiteit, sociale verhoudingen).

Duurzaamheid in Waalre

Op basis van de gemeentelijke duurzaamheidsindex¹ blijkt dat de gemeente Waalre gemiddeld goed scoort wanneer het gaat om duurzaamheid: plaats 11 van de 403 deelnemende gemeenten. Met name op de thema's "Mens en Maatschappij" (plaats 16) en "Economie" (plaats 13). Op het thema "Milieu, Natuur en Grondstoffenkringloop" is nog winst te behalen (plaats 136). Onder dit thema

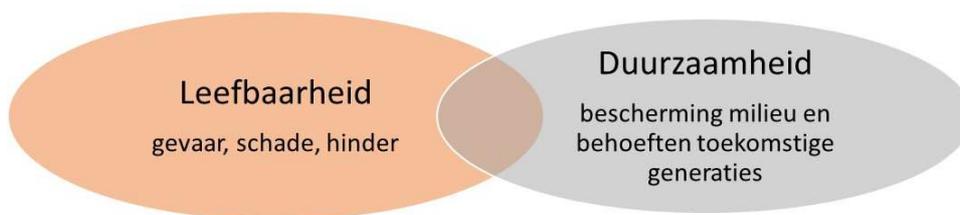
¹ Gemeentelijke duurzaamheidsindex 2.0, Kompas voor de duurzame gemeente, Stichting Duurzame Samenleving (403 gemeenten)

vallen onderwerpen als: grondstoffefficiency, energie-efficiency en mobiliteit. De Duurzaamheidsagenda zal zich daarom, conform de opdracht van de raad, richten op de ecologische invalshoek van duurzaamheid met nadruk op deze drie hoofdthema's.

Leefbaarheid van Waalre

De raads werkgroep hecht er aan een aantal situaties en ontwikkelingen te markeren die de leefbaarheid binnen Waalre negatief beïnvloeden.

Deze dossiers zullen in het kader van de duurzaamheidsagenda niet verder worden uitgewerkt, maar houden wel onze blijvende aandacht:

- verbeteren leefbaarheid rondom de Eindhovenseweg (N69) die dwars door de kern van Aalst heen snijdt;
- gevolgen provinciale aanbesteding openbaar vervoer voorzieningen;
- behoud van "groen" in de leefomgeving;
- het thema "social fairness".

2. Duurzaamheidsactiviteiten: stand van zaken

De onderwerpen grondstofefficiency, energyefficiency en mobiliteit krijgen in deze duurzaamheidsagenda prioriteit. Met deze mondiale thema's is op lokaal niveau voor Waalre nog veel winst te behalen. Toch is er in de afgelopen jaren ook al veel gedaan. In dit hoofdstuk wordt een stand van zaken gegeven van activiteiten tot dusver. Deze activiteiten zullen onverminderd worden voortgezet.

2.1 Grondstoffen: Waalre afvalloos!

Waalre streeft naar een Afvalloze samenleving. De eerste fase van het transitietraject Van Afval Naar Grondstof is in mei 2014 gestart. Deze eerste fase heeft een reductie van de hoeveelheid restafval, en dus extra materialen voor recycling, opgeleverd van zo'n 40%. Daarbij is een structurele kostenbesparing gerealiseerd. De tweede fase staat in het teken van het uitvoeren van een experiment middels een "afvalproef" waarbij wordt gestreefd de hoeveelheid restafval nog verder terug te dringen tot (vrijwel) afvalloos. De afgelopen periode is de opzet van deze innovatieve proef samen met een klankbordgroep van bewoners besproken en vormgegeven. De contouren van de proef zijn zo goed als helder. Een aantal materiaalstromen zal in een hoge frequentie worden ingezameld door middel van een onconventioneel inzamelvoertuig, bijvoorbeeld een vrachtfiets. De nadere uitwerking van de proef vindt in de tweede helft van 2015 plaats waarbij de vraag centraal staat of de voorgestelde opzet in de praktijk haalbaar is? Daadwerkelijke implementatie van de proef is voorzien in 2016.

De gemeente geeft overigens ook het "goede voorbeeld" wanneer het gaat over afvalscheiding. Sinds november 2014 wordt al het afval dat vrijkomt bij de werkplekken en vergaderruimtes in het gemeentehuis en bestuursgebouw gescheiden ingezameld en afgevoerd.

2.2 Energie: gebouwen en verlichting

Binnen het thema energie voert Waalre een breed scala aan activiteiten uit gericht op energiebesparing en duurzame opwekking binnen de gebouwde omgeving, het gemeentelijk vastgoed en bij openbare verlichting. In deze paragraaf is ter illustratie een aantal projecten beschreven (niet uitputtend).

Gebouwde omgeving

Waalre is trekker van het programma **Duurzaam wonen in Zuidoost-Brabant** gericht op energiebesparing en duurzame energieopwekking bij particuliere woningen. Doel van het programma is het ondersteunen van concrete acties en maatregelen van burgerinitiatieven en gemeenten in de regio. Inmiddels is er een netwerk van coöperaties ontstaan, die elkaar goed weten te vinden en samenwerken in projecten. Maar ook aan ketens van samenwerkende bedrijven, zoals bijvoorbeeld 'Helmond Bespaart Energie' of 'Valkenswaard Bespaart'.

Waalre heeft zich aangesloten bij de Brabantse Deal **Nul Op de Meter**. Deze Deal heeft als eerste doel om vóór 2018 in samenwerking met zoveel mogelijk partners 1.000 Nul op de Meter-woningen te realiseren. Dit zijn woningen die zelf genoeg energie opwekken voor de totale energiebehoefte

van het huishouden. Uiteindelijk is het doel om te komen tot een energie neutrale Brabantse woningvoorraad in 2050.

Het **SLIMwonen+** project van de energiecoöperaties Morgen Groene Energie, Best Duurzaam en Waalre Energie Lokaal (WEL) is erop gericht huizen energiezuiniger en comfortabeler te maken door bewoners op het juiste moment van de juiste informatie te voorzien. Communicatie, onder andere via social media en een website, vormt daarom de belangrijkste pijler van het project. De gemeente Waalre draagt bij in de vorm van communicatie (bekendheid en exposure) en het aanleveren van informatie/data voor de website.

Overige relevante activiteiten binnen de gebouwde omgeving zijn:

- samenwerking met Waalre Energie Lokaal (WEL) bij realisatie van zonnepanelen op sporthal De Pracht;
- inzet GPR instrument ontwerp en bouw brede school Aalst (2013);
- toepassen wettelijke eisen nieuwbouw woningen (EPC).

Gemeentelijke gebouwen

Alle gemeentelijke gebouwen worden voorzien van groene stroom en CO₂ gecompenseerd gas. Continu streven is het energieverbruik van gemeentelijke inrichtingen terug te dringen. Een aantal voorbeelden:

- uitvoering EPA-U (Energie-prestatie-advies utiliteitsbouw) bij 't Hazzo (2007) waaruit blijkt dat het gebouw energielabel B heeft. Inmiddels is een nieuwe HR-boiler geïnstalleerd;
- onderzoek naar verduurzamingsopties sporthallen De Pracht en Hoeveland (2014);
- energielabel berekeningen sporthallen De Pracht en Hoeveland. Beide gebouwen scoren energielabel C (2015);
- onderzoek naar mogelijkheden voor subsidies/financiering voor zonnepanelen op 't Hazzo.

Aan de gemeenteraad wordt een voorstel en investeringsplan voorgelegd ten behoeve van (de verdere) verduurzaming van het vastgoed (welke gebouwen, maatregelen, investeringen en terugverdientijden). De voorbereidingen voor dit voorstel zijn opgestart.

Voor het nieuwe gemeentehuis zijn duurzaamheidsambities geformuleerd, waardoor het thema duurzaamheid uitdrukkelijk wordt meegenomen bij de bouw en in de gebruiksfase.

Openbare verlichting

Sinds 2002 is de gemeente stapsgewijs openbare verlichting (OVL) aan het vernieuwen. Op dit moment zijn vrijwel alle echt oude armaturen (SOX, energie-slurpers) verdwenen. Ze staan alleen nog langs de busbaan aan de Eindhovenseweg, maar dit wordt aangepakt als de N69 wordt afgewaardeerd. De bedoeling is om niet meer elektriciteit te verbruiken ondanks de verschillende uitbreidingen (denk aan bijvoorbeeld fietspaden en nieuwbouwwijken).

Verder wordt sinds 2011 LED verlichting toegepast bij vervangingen. Eerder werd dit al gedaan bij nieuwe aanleg (zoals Hoogh Waalre). Op dit moment staan er circa 600 LED armaturen.

Op dit moment wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid voor het onderhoud aan de OVL voor de jaren 2016-2019. Op het aspect duurzaamheid kan een potentiële inschrijver punten scoren. Dit is

een vrij open vraagstelling waarbij de inschrijver maximaal kan laten zien wat hij op dit gebied in huis heeft.

2.3 Mobiliteit: elektrisch rijden

De inspanningen van Waalre met betrekking tot mobiliteit hebben zich gericht op het ontwikkelen van een publieke infrastructuur voor het laden van elektrische voertuigen. De gemeente Waalre heeft voor het plaatsen van laadvoorzieningen in de openbare ruimte beleidsregels opgesteld (2015). De gemeente wil het plaatsen van laadinfrastructuur zoveel mogelijk faciliteren maar wel onder bepaalde voorwaarden. Met het vastgestelde beleid is duidelijk wat wel en niet mogelijk is. Waalre wil laadvoorzieningen faciliteren op plekken waar daadwerkelijk een behoefte bestaat. Denk aan plekken in Waalre waar daadwerkelijk "E-rijders" wonen en/of werken (mensen die beschikken over een elektrische auto zonder eigen parkeerplaats). Of op plekken waar veel gebruik wordt gemaakt van een laadvoorziening door meerdere elektrische auto's, zoals een winkelcentrum of bedrijventerrein.

De gemeente int geen vergoedingen (zoals leges) voor de aanleg van laadvoorzieningen. Ook stelt de gemeente grond 'om niet' ter beschikking aan marktpartijen die een laadvoorziening willen plaatsen. Op deze manier stimuleert de gemeente Waalre de ontwikkeling van elektrisch vervoer. De gemeente gaat vooralsnog geen laadinfrastructuur zelf plaatsen, onderhouden en exploiteren maar maakt het marktpartijen door bovenstaande maatregelen makkelijker om dat wel te doen. Eind 2015 zijn twee laadvoorzieningen in voorbereiding als gevolg van de beleidsregels.

Waalre heeft deelgenomen aan twee pilots gericht op het realiseren van publieke laadvoorzieningen (2009-2014). Dit heeft geresulteerd in laadvoorzieningen op de volgende locaties:

- kantoorpark 'Diepenvoorde';
- bedrijventerrein 'Voldijn';
- langs de 'Meester Slootweg' (bij sporthal en school);
- op de Markt (Waalre-Dorp);
- Heistraat (Bleeckhof).

Naast het ontwikkelen van een publieke laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen stimuleert Waalre actief het gebruik van de fiets door het versterken van het fietspadennetwerk: slowlanes en het snelfietspad Oude spoorbaan.

Duurzame besluitvorming

Het thema duurzaamheid maakt een belangrijk en integraal onderdeel uit van het coalitieakkoord. Het geeft aan dat duurzaamheid in Waalre bestuurlijk veel prioriteit krijgt. Eind 2014 is een intern traject gestart om duurzaamheid integraal en breed, maar wel praktisch, mee te nemen in alle gemeentelijke besluiten. Vanaf het najaar 2015 wordt duurzaamheid expliciet geïntegreerd in adviesnota's en is een checklist/achtergronddocument aan medewerkers ter beschikking gesteld. In het geval duurzaamheid relevantie heeft bij voorstellen aan de raad, wordt dit in het betreffende raadsvoorstel expliciet in een duurzaamheidparagraaf beschreven.

3. Doelstellingen

3.1 Grondstoffen

Sinds 2014 bestaat het nationale programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) dat streeft naar: een meer duurzame productie, bewustere consumptie én meer en betere recycling. Voor huishoudelijk afval hebben rijk, VNG en NVRD een uitvoeringsprogramma opgesteld om het ontstaan van huishoudelijk afval zoveel mogelijk te voorkomen, geproduceerd afval maximaal te scheiden en recycleren, en grondstofketens te sluiten. Als richtlijn is opgenomen dat in 2020 75% van het huishoudelijk restafval gescheiden moet worden, hetgeen leidt tot maximaal 100 kilo restafval per persoon per jaar. Er is echter meer mogelijk.

Al in 2012 heeft de gemeente Waalre zich samen met 19 andere SRE gemeenten verbonden aan het "Manifest voor een afvalloze samenleving". Daarin staat dat gestreefd wordt naar nog maar 5% restafval in 2020. Op basis van dit manifest heeft de gemeenteraad van Waalre in oktober 2013 de beleidsnotitie "Duurzame afvalinzameling" vastgesteld met daarin de koers voor de komende jaren.

- Waalre streeft naar minimaal 80% herwinning van grondstoffen uit al het huishoudelijk afval, uiterlijk in 2020: minder restafval, meer recycling (basisjaar 2012)
- Waalre faciliteert het sorteren van herbruikbare materiaalstromen door haar burgers en ontmoedigt het aanbieden van restafval
- Waalre streeft ernaar om de totale kosten voor huishoudelijk afval structureel te reduceren

3.2 Energie

Het thema energie richt zich op het ontwikkelen van een toekomstbestendige energievoorziening die leveringszekerheid biedt, betaalbaar is en schoon. Op nationaal niveau hebben in 2013 meer dan 40 organisaties waaronder de VNG het Nationale Energieakkoord gesloten. Het akkoord streeft onder andere de volgende doelen na:

- energiebesparing 1,5% per jaar (100PJ² per 2020);
- hernieuwbare opwekking van 4% naar 14% in 2020 en 16% in 2023

De VNG heeft 2 ondersteuningsprogramma's ontwikkeld voor gemeenten die lokaal of regionaal duurzame energie initiatieven willen stimuleren. De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) heeft het voortouw in het deelproject gericht op energiebesparing bij *-bedrijven-*. De gemeente Waalre is trekker voor het deelproject "Duurzaam wonen in Zuidoost-Brabant" dat zich richt op energiebesparing en duurzame opwekking bij *-particuliere woningeigenaren-*.

In juli 2015 heeft Waalre zich aangesloten bij het akkoord "Stroomversnelling Brabant": een afspraak van bouwbedrijven, corporaties, overheden, lokale energiecoöperaties en financiers om de woningen in Brabant energieneutraal te maken. Uiteindelijk streven is om de 800.000 woningen in Brabant in

² Joule is de eenheid waarmee energie wordt uitgedrukt. Het is één Watt per seconde. Een kWh is daarmee 3.600.000 Joule. Een PetaJoule (PJ) staat gelijk aan 10¹⁵ Joule. Een één met 15 nullen. Een miljoen maal een miljard Joule.

2050 energieneutraal te maken te beginnen met 1.000 woningen in 2018 (naar rato in Waalre 7 woningen).³

3.3 Mobiliteit

In het Nationale Energieakkoord zijn op het gebied van mobiliteit en transport eveneens afspraken gemaakt. Van gemeenten wordt verwacht dat zij ook een bijdrage leveren aan een meer duurzame mobiliteit. Op deze manier kunnen zij bijdragen aan een meer leefbare, gezonde en aantrekkelijke woon- en leefomgeving⁴. Partijen hebben als hoofddoel vastgelegd de uitstoot van broeikasgassen door de verkeers- en vervoerssector fors te reduceren. De CO₂-uitstoot moet in 2050 met minimaal 60% zijn teruggedrongen ten opzichte van 1990. Hiertoe is een reeks maatregelen afgesproken. Voor gemeenten betreft dit onder andere:

- het opnemen van klimaatdoelen in lokaal ruimtelijk beleid⁵;
- het verhogen van het aandeel verplaatsingen per schone tweewielers naar 35% in 2030 (2011: 26%);
- het meewerken aan de uitbreiding van publieke oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen;
- pilots voor zero emissie door stadsdistributie.

³ Een gemiddeld huishouden van 2,2 personen verbruikt per jaar 3.500 kWh elektriciteit en 1.600 m³ gas. Een gemiddelde energierekening komt daarbij op 1.900 euro per jaar.

⁴ CO₂ is van nature geen gevaarlijke stof. Het draagt wel bij aan de opwarming van de aarde. Andere stoffen die het wegverkeer uitstoten daarentegen zijn wel (direct of indirect) schadelijk voor de gezondheid, zoals: ozon op leefniveau, stikstofoxides (NO_x) en fijn stof.

⁵ Pas rond 2018 aan de orde wanneer de omgevingswet in werking is getreden.

4. Circulaire grondstoffen: Waalre afvalloos!

4.1 Achtergrond

We produceren vandaag de dag in Brabant zo'n 250 kilo huishoudelijke restmaterialen per persoon per jaar, die ongescheiden de verbrandingsinstallatie ingaat. Inzameling en verwerking van deze restmaterialen kost ons jaarlijks circa 30 euro per persoon. Op Brabantse schaal is dat een afvalberg van 575.000 ton en een kostenpost van 70 miljoen euro. Elk jaar weer. Deze restfractie, veelal opgehaald in een grijze container of afvalzak, wordt nu voor ruim 150 euro per ton verbrand in Moerdijk⁶. Terwijl de fractie vrijwel volledig bestaat uit materialen die nu al hergebruikt kunnen worden en veelal geld kunnen opleveren. Uit praktijkproeven die sinds 2009 zijn uitgevoerd in Zuidoost-Brabant blijkt dat met bestaande (inzamel)systemen al een vermindering van de hoeveelheid restafval kan worden gerealiseerd van 45 %. Dit betekent een reductie van 110 kilo per persoon per jaar en een jaarlijkse kostenreductie van 10 euro per persoon. Met nieuwe (inzamel) systemen, inzet van extra (sociale) werkgelegenheid en verdergaande innovatie en verwaarding van reststromen is de winst nog aanzienlijk groter. Uit verschillende experimenten blijkt dat het mogelijk is vrijwel geen afval meer te produceren. Het wenkend perspectief is nog maar 5% restafval en dus 95% meer recycling, een positieve afvalstoffenheffing (grondstoffenvergoeding!) voor de burger, nieuwe, schone inzamelsystemen met inzet van sociale werkgelegenheid, verwerking van individuele stromen met schone technologie naar waardevolle herbruikbare (groene) grondstoffen van en voor de Brabantse circulaire economie.⁷

4.2 Grondstoffen in Waalre

Sinds oktober 2013 voert Waalre actief beleid gericht op een duurzame afvalinzameling. Hiermee neemt de gemeente verantwoordelijkheid voor de gescheiden inzameling van huishoudelijke restmaterialen en het aanleveren van herbruikbare materialen voor recycling. In mei 2014 heeft Waalre de eerste wijzigingen doorgevoerd in het inzamelsysteem en daarmee al een reductie van de hoeveelheid restafval van 40% gerealiseerd en een structurele kostenbesparing gehaald. De hoeveelheid restafval is hiermee gezakt van 206 kg naar 121 kg per inwoner per jaar. Desalniettemin wordt nog steeds een aanzienlijk deel van het afval als restafval ingezameld, terwijl deze fractie nog bestaat uit 95% herbruikbare materialen. We zijn in Waalre al een heel eind op de goede weg, maar er is tegelijkertijd nog een wereld te winnen.

4.3 Uitgangspunten

Naar een afvalloze samenleving

De gemeente Waalre heeft in de afgelopen jaren binnen de gemeentelijke samenwerking in Zuidoost Brabant actief bijgedragen aan de ontwikkeling van het gedachtengoed van een "afvalloze samenleving" en een "circulaire grondstoffeneconomie". De activiteiten in het kader van een duurzame huishoudelijke afvalinzameling binnen Waalre bouwen voort op een aantal overtuigingen die inmiddels breed navolging beginnen te krijgen. Zo is de provincie Noord-Brabant samen met de

⁶ Dat tarief is na 1 februari 2017 echter aanmerkelijk lager als gevolg van een reeds doorlopen aanbesteding.

⁷ Op basis van het projectplan "Circulaire grondstoffen" provincie Noord-Brabant 2015

Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) eind 2015 een Brabant breed project “Circulaire grondstoffen” gestart om huishoudelijke restmaterialen dicht bij huis een nieuw leven te geven. Waalre zal de komende jaren actief aan dit traject bijdragen en ervaringen in andere gemeenten in het eigen beleid betrekken.

Afvalscheiding stimuleren

Kracht van de filosofie “afvalloos” is het burgers zo makkelijk mogelijk te maken afval gescheiden te houden in verschillende fracties en tegelijkertijd het creëren van restafval -alles in één bak- te ontmoedigen. In de ideale wereld zou het zo zijn dat burgers altijd een opslagmiddel ter beschikking hebben om materialen gescheiden te houden op het moment dat ze het uit hun handen willen laten vallen. Vervolgens kan deze gescheiden stroom zo snel mogelijk worden aangeboden aan een inzamelaar. Dat geldt in het bijzonder voor stromen die overlast (geur, vliegjes) veroorzaken. De kunst van het stimuleren van afvalscheiding is zo veel mogelijk inspelen op de behoeften van de consument in: afdankritme, volumes, inzamelmiddelen, preventie van stank en overlast, woonsituatie (hoogbouw), eenvoudige spelregels, goede informatievoorziening, participatie en eigenaarschap.

Produceren restafval ontmoedigen

Het is voor de burger in Waalre nog te makkelijk om restafval te produceren. Immers, de grote grijze afvalcontainer mag gevuld worden met allerlei fracties. Deze ruimte is beschikbaar en wordt dan ook gebruikt. Alleen wanneer deze “service” voor het creëren van restafval wordt verlaagd, heeft het stimuleren van afvalscheiding zin.

Hergebruik

Streven is het verspillen van producten, grondstoffen en materialen te minimaliseren. Dat betekent concreet dat we de productie van restafval moeten voorkomen en materialen gescheiden moeten inzamelen. Vervolgens moeten die gescheiden stromen zo hoogwaardig mogelijk worden (her)gebruikt volgens de volgende voorkeursvolgorde:

- De meest hoogwaardige wijze van recycling is **hergebruik**. Bij hergebruik worden spullen zonder veel bewerking opnieuw gebruikt. Voorbeelden zijn statiegeld flessen en de kringloopwinkel.
- De volgende stap is **gelijkwaardig materiaal hergebruik**. Dus waar het materiaal wordt gerecycled (zonder kwaliteitsverlies) en na recycling dezelfde toepassing kent. Voorbeeld: glas op kleur gescheiden in de glasbak.
- Daarna volgt **down cycling**, waarbij kwaliteitsverlies optreedt.

4.4 Doelstelling

Sinds de start in mei 2014 is de hoeveelheid restafval met 40% gedaald. Maar Waalre wil meer. Het streven is 80% hergebruik van materialen in uiterlijk 2020 door het faciliteren van afvalscheiding en het ontmoedigen van restafval en daarmee de kosten voor gemeente en burger nog verder naar beneden te brengen.

4.5 Aanpak en rol gemeente

Bepalend voor het succes van de doelstelling is hoe het scheidingsgedrag van de burgers is te beïnvloeden. Immers het scheidingsgedrag bepaalt het verschil tussen welke materialen herbruikbaar zijn (wordt gescheiden gehouden en gescheiden aangeboden) en wat als afval wordt afgedankt (wordt ongescheiden in de grijze container gegooid). Gedrag kan alleen veranderen als het systeem verandert. Hiervoor moet veel veranderen en dat betekent dus ook pionieren en experimenteren. De eerste –relatief eenvoudige stappen– zijn gezet. In de vervolgfase gaan we iets totaal nieuws beproeven en daarin is co-creatie een belangrijk uitgangspunt: bewoners, de gemeente, afvalinzamelaars en –verwerkers en externe kennispartners werken intensief samen om de proef te doen slagen.

Het beleid gericht op duurzame afvalinzameling in Waalre wordt in lijn met wat hierboven staat gefaseerd uitgevoerd:

- Fase 1: starten (vanaf mei 2014)
- Fase 2: experimenteren (voorbereiding 2015; start 2016)
- Fase 3: opschalen
- Fase 4: verankeren en continueren

De startfase is inmiddels succesvol afgerond. Waalre staat nu aan de vooravond van de tweede fase in het traject richting een “afvalloze samenleving” gericht op verdergaande reductie van de hoeveelheid restafval middels een relatief kleinschalig experiment bij 200-400 huisaansluitingen. In de tweede helft van 2014 en eerste helft van 2015 is de opzet van deze innovatieve proef samen met een klankbordgroep van bewoners besproken en vormgegeven. In meerdere sessies is gekeken naar mogelijkheden voor verbetering en verdere reductie van restafval. De proef met een looptijd van circa 9 maanden zal gericht zijn op het bieden van gemak, ontzorgen van inwoners en het bieden van voldoende service. Concreet is de opzet om de afvalstromen met een luchtje hoog frequent aan huis te komen ophalen. Dat wil zeggen twee keer per week. Door het groente- en fruitafval te scheiden van het tuinafval kan daarnaast nog winst geboekt worden in de afvalverwerking. Het restafval kan dan verder verminderd worden door gebruik te maken van een zogenaamde tariefzak, een betaalde zak voor het restafval. Huishoudens worden vrij gelaten in de keuze voor opslagmiddelen in en om huis, maar voor het aanbieden op straat gelden noodgedwongen wel verplichte inzamelmiddelen.

Na de proef(periode) zijn drie scenario's denkbaar:

1. Hoog frequent inzamelen in de proefwijk wordt nagenoeg ongewijzigd voortgezet. Opschaling naar de gemeente is mogelijk en wordt (gefaseerd) doorgevoerd.
2. Hoog frequent inzamelen in de proefwijk wordt voortgezet met wijzigingen/aanpassingen in het systeem. Opschaling naar de gemeente is mogelijk en wordt (gefaseerd) doorgevoerd.
3. Hoog frequent inzamelen volgens de gekozen opzet blijkt in de praktijk niet haalbaar en/of op schaalbaar te zijn. De afvalinzameling in de proefwijk zoals deze was voorafgaand aan de afvalproef, wordt hersteld.

Klankbordgroep

Op verzoek van de gemeente hebben medio 2014 acht inwoners zich aangemeld om zitting te nemen in een klankbordgroep. De klankbordgroep is meerdere malen bij elkaar geweest. Samen met de gemeente zijn mogelijkheden verkend om te komen tot een goede invulling van fase 2: een innovatief inzamelsysteem dat het beste aansluit bij mens, milieu en portemonnee. Wanneer de proefwijk bekend is, zal een nieuwe klankbordgroep worden geformeerd van inwoners van de wijk. Zij hebben een belangrijke rol in de monitoring van de proef.

5. Energie: zonnestroom (Zon PV)

5.1 Achtergrond

De zon vormt een enorme bron van duurzame energie. De aarde vangt binnen één uur genoeg zonne-energie op om daarmee de hele wereldbevolking een jaar lang van energie te voorzien. De grote uitdaging is de energie van de zon ook daadwerkelijk op te vangen en nuttig te kunnen gebruiken. Daarvoor zijn grote oppervlakten zonnepanelen nodig. Onderscheid wordt gemaakt tussen drie soorten zonne-energie: 1. Passief waarbij zonder installatie gebruikt wordt gemaakt van de zon, 2. Thermisch waarbij de warmte van de zon gebruikt wordt om bijvoorbeeld water te verwarmen en 3. Photovoltaïsch (PV) voor elektriciteitsproductie. Het aandeel zonne-energie in het wereldwijde energieverbruik (exclusief passief) is op dit moment ongeveer 1%. In Nederland is dat 0,2% van het totale energieverbruik (cijfers 2015). De verwachting is dat het aandeel zonne-energie de komende jaren snel zal stijgen naar ongeveer 1% in 2020 (ECN). Ondanks dat het technisch potentieel veel hoger ligt is de verwachting dat energie van de zon in Nederland uiteindelijk slechts maximaal 8% van het **elektriciteitsverbruik** zal verzorgen met name omdat het lastig/duur is het verschil in zomer- en winteropbrengsten te overbruggen (CPB).

5.2 Zon in Waalre

Uit recent onderzoek van de Stichting Natuur & Milieu "Zon zoekt gemeenten" blijkt dat de gemeente Waalre anno 2015 een lage positie inneemt op de ranglijst van gemeenten wat betreft geïnstalleerd vermogen aan zonnepanelen voor elektriciteitsopwekking: plaats 314 van 393 gemeenten. Een geïnstalleerd vermogen van 959.000 Wattpiek (Wp) betekent dat jaarlijks ongeveer 860.000 kWh aan elektriciteit in Waalre wordt opgewekt via zonnepanelen (geschat rendement 90%). De positie op basis van het geïnstalleerd vermogen per inwoner is iets beter: plaats 240. Per inwoner is ongeveer 57 Wattpiek geïnstalleerd: 51 kWh per inwoner per jaar.

Uit de notitie "Waalre zelfvoorzienend met PV" (september 2015) blijkt dat de 7.200 woningen in Waalre jaarlijks ruim 14 miljoen m³ gas verbruiken en 26 miljoen kWh elektriciteit. Om de totale **woningbouw** van zonnestroom te voorzien is een zonnepark van 55 hectare (550.000 m² of 0,55 km²) nodig. Totale oppervlakte Waalre bijna 23 km². Het dekken van de elektriciteitsbehoefte van de woningbouw met Zon PV wordt dus erg lastig.

Wanneer we kijken naar wat wel mogelijk is, het volgende. Van de 7.200 woningen in Waalre is waarschijnlijk 25% geschikt voor zonnepanelen op het dak (dak oriëntatie, schaduwvorming). Wanneer deze 1.800 woningen gemiddeld 10 zonnepanelen plaatsen levert dit een oppervlak van 27.000 m² zonnepanelen op. Op basis van een rendement van 125 kWh per m² geeft dit een totale opbrengst van circa 3.4 miljoen kWh per jaar. Dat is 13% van het totale stroomverbruik van de woningbouw in Waalre. Het huidige geïnstalleerd vermogen dekt 3,3% van het totale stroomverbruik van de woningbouw.

5.3 Mogelijkheden

Het toepassen van zonne-energie is bij uitstek een onderwerp dat past binnen de duurzaamheidsagenda omdat zowel: sociale, economische als milieuvordelen, te behalen zijn. Een gemiddeld gezin besteed één maandsalaris aan energiekosten. Zonnepanelen zijn voor particulieren binnen een periode van 10 jaar terugverdiend en hebben gezien de technische levensduur die veel

langer is (15-20) een gunstig rendement. Zeker in combinatie met besparingsmaatregelen en een groter energiebewustzijn (veelal bijeffecten) helpt het kosten te besparen.

Wanneer we kijken welke rol gemeenten kunnen spelen bij het vergroten van het aandeel zon in de energiemix is onderscheid te maken tussen stimulering en realisatie. Enkele mogelijkheden voor gemeenten op een rij (wederom uit "Zon zoekt gemeenten"):

- ondersteunen actieve bewonersgroepen en energie coöperaties;
- informatie en voorlichting: in combinatie met besparings- en isolatiemaatregelen;
- financiële ondersteuning in de vorm van energie- en duurzaamheidsleningen voor woningeigenaren en Verenigingen van Eigenaren tegen gunstige voorwaarden;
- zelf het goede voorbeeld geven door zonnepanelen te plaatsen op daken van eigen gebouwen en inrichtingen;
- educatieprogramma faciliteren en/of ontwikkelen voor scholen.

De gemeente Waalre streeft naar realisatie en praktische toepassing. Binnen het thema ZON PV van de Duurzaamheidsagenda zullen één of meerdere concrete projecten uitgevoerd worden die daadwerkelijk leiden tot een groter oppervlak aan zonnepanelen en een groter aandeel duurzame energie door zonne-energie. Voor het effectueren van deze ambities worden vier **routes** onderscheiden:

1. Het realiseren van een groot zonnepark of een zonneweide op (braakliggende) grond vanaf een omvang van ongeveer 2 hectare (5.000 panelen, stroom voor 350 huishoudens, investering 1,5 miljoen euro). Nodig: een te beveiligen locatie, een investeerder, een omgevingsvergunning, subsidie (SDE+) en afnemers in de omgeving (postcoderoos regeling).
2. Het realiseren van zonnepanelen op eigen gebouwen en inrichtingen (gemeentelijk vastgoed). Nodig: inzicht in gemeentelijk vastgoed, een geschikt dak, afspraken met energieleverancier over saldering/terug levering.
3. Realiseren van een project samen met een (industriële of agrarische) bedrijf dat een groot dakoppervlak ter beschikking heeft.
4. Realiseren van zonnepanelen bij particuliere woningeigenaren.

Zonnepanelen op andere objecten, zoals: op gevels, op het water, op geluidsschermen, in wegen en andere innovatieve ontwikkelingen, worden niet uitgewerkt/onderzocht. Deze opties zijn: te vernieuwend, hebben een te laag rendement en/of vallen buiten de reikwijdte/grondgebied van de gemeente Waalre.

5.4 Financiële aspecten

In tegenstelling tot andere aankopen, zoals een auto, een keuken of investeringen in openbaar groen, infrastructuur et cetera, is bij duurzame energie-investeringen de gewoonte ontstaan te werken met (financiële) terugverdiertijden en rendementen.

In de huidige situatie verdient een investering in zonnepanelen zich al vaak terug, bijvoorbeeld voor particulieren die de opbrengst kunnen verrekenen met de stroom die ze (tegen relatief hoge kosten per kWh) kopen ('salderen'). Voor bedrijven en instellingen met lagere kosten per kWh, waaronder ook de gemeentelijke installaties/inrichtingen, wordt het al een stuk lastiger de casus financieel rond te rekenen. In contracten met (huidige) energieleverancier is een terugleververgoeding afgesproken.

Voor grote zon PV projecten van meer (of gelijk aan) dan 15 kWp (kiloWattpiek) kan een aanvraag gedaan worden bij de SDE+ regeling: Stimulering Duurzame Energie Opwekking. Wanneer het project

wordt gehonoreerd, wordt een exploitatiesubsidie uitgekeerd voor een periode van 15 jaar die het verschil dekt tussen goedkope grijze stroom en dure groene stroom. Met SDE+ subsidie worden de projecten over het algemeen financieel rendabel.

Ten slotte de regeling Verlaagd Tarief bij Collectieve Opwek: de "postcoderoosregeling". Leden van coöperaties en Verenigingen van Eigenaren komen in 2015 in aanmerking voor een belastingkorting van 7,5 cent/kWh (exclusief BTW) op hun gezamenlijk opgewekte hernieuwbare energie. Deze regeling geldt voor kleinverbruikers die samen eigenaar zijn van een productie-installatie en die in een zogenaamde postcoderoos rondom deze productie-installatie wonen. De korting wordt toegepast op de persoonlijke energierekening van de leden, tot het eigen verbruik (maximaal 10.000 kWh per jaar). Leden hebben met deze regeling lagere kosten en de coöperatie heeft inkomsten van de verkochte stroom. Met Prinsjesdag is aangekondigd dat de belastingkorting verhoogd wordt naar 9 cent/kWh (exclusief BTW) in 2016 omdat veel projecten nog steeds niet rendabel waren. De verwachting van de rijksoverheid is dat deze verhoging landelijk zal leiden tot 150-200 extra projecten.

5.5 Uitgangspunten

Bij uitvoering van projecten Zon PV hanteert de gemeente de volgende uitgangspunten:

- projecten dragen bij aan de opwekking van duurzame elektrisch vanuit zon en liggen binnen het grondgebied van de gemeente Waalre;
- projecten moeten rendabel zijn: zich binnen een periode van 10-15 jaar terugverdienen;
- projecten vinden bij voorkeur in samenwerking plaats met de lokale energie coöperatie WEL, bedrijven en/of lokaal bedrijfsleven op basis van het motto: "faire share for all";
- projecten met betrokkenheid van burgers en maatschappelijke instellingen (scholen) zijn in het bijzonder interessant gezien de raakvlakken met bewustzijn/educatie en mogelijkheden voor burgerparticipatie (crowd funding, aandelen/ledencertificaten, postcoderoos coöperatie et cetera);
- sociale gelijkheid en social fairness (ondersteunen van zwakkeren in de samenleving) wordt meegewogen in de keuze voor de locaties;
- projecten mogen (ruimtelijke) kwaliteiten van Waalre niet verstoren en dragen indien mogelijk bij aan herstel en ontwikkeling van kwaliteiten die Waalre van oudsher bezit.

5.6 Plan van aanpak ZON PV

In de tweede helft van 2016 zal de gemeente een "plan van aanpak ZON PV" laten opstellen. Dit is een kort, uitvoeringsgericht document met daarin:

- het potentieel aan zonnestroom in Waalre;
- operationele doelstellingen voor de jaren 2016-2017-2018;
- inventarisatie locaties zonneweides (route 1) en aanwijzing voorkeurslocatie: streven concreet uitzicht op één zonneweide van ten minste 1 hectare in 2018;
- inventarisatie geschikte daken gemeentelijke gebouwen en/of scholen (route 2) inclusief plan van aanpak en financieringsvoorstel: streven één dak van minimaal 100 zonnepanelen per jaar;

- inventarisatie van interesse bij ondernemers (industrieel, agrarisch) voor het realiseren van zonnedaken en in kaart brengen ondersteuningsbehoefte (route 3): streven één concreet project bij een onderneming van ten minste 300 zonnepanelen in 2018
- een gezamenlijk actieplan van WEL en gemeente Waalre voor het realiseren van zonnepanelen bij particuliere woningeigenaren (route 4): streven 180 woningen per jaar (10% totaal) met minimaal 10 zonnepanelen per woning;
- Een onderzoek naar de beschikbare financieringsmogelijkheden (met voor- en nadelen) voor de verschillende projecten resulterend in een investeringsplan per project. Hierbij moet expliciet aandacht zijn voor externe (niet-gemeentelijke) financieringsvormen, zoals investeringsfondsen, crowdfunding en dergelijke.
- concreet voorstel voor communicatie, monitoring en samenwerking.

Inzicht in potentieel, haalbaarheid en financiering van deze beoogde resultaten/ projecten is pas duidelijk op het moment dat het plan van aanpak ZON wordt opgeleverd. Pas dan wordt duidelijk hoeveel zonnepanelen (opgesteld vermogen) en waar (utiliteitsbouw, woningen, zonneweide) deze ZON PV projecten uitgevoerd kunnen worden. De geformuleerde doelen voor het op te stellen “plan van aanpak ZON PV” en de uitvoering ervan zijn in dit kader richtinggevend.

5.7 Samenwerking met Waalre Energie Lokaal (WEL)

De gemeente hecht grote waarde aan samenwerking met Waalre Energie Lokaal (WEL) bij het ontwikkelen van ZON PV projecten in de gemeente. Er ligt een duidelijk gemeenschappelijk belang in de realisatie van zonnepanelen in de gemeente, het informeren, bewust maken en betrekken van burgers én het ontwikkelen van kennis en kunde. De gemeente wil gesprekken starten met WEL om tot een samenwerkingsovereenkomst te komen om de komende 3 jaar samen op te gaan trekken. Gedacht wordt aan het sluiten van een convenant of samenwerkingsovereenkomst (wellicht later uit te breiden naar andere partijen). De gemeente stelt jaarlijks voor de jaren 2016-2017-2018 een nog nader te bepalen bedrag beschikbaar ten behoeve van menskracht (projectleider/kwartiermaker) die zich richt op:

- professionaliseren organisatiemodel, skills (vakken, commerciële vaardigheden, kennis van financieel instrumentarium/regelingen, samenwerking) uitwerken duurzaam (meervoudig) verdienmodel;
- promotie, communicatie en vergroten bereik van WEL binnen de gemeente (per jaar x leden die stroom geleverd krijgen);
- jaarlijks minimaal 1 project met minimaal 100 zonnepanelen;
- jaarlijks minimaal x daken van particulieren installeren zonnepanelen.

De gesprekken met WEL zullen direct na vaststelling van de Duurzaamheidsagenda starten en in de tweede helft van 2016 moeten leiden tot een getekende overeenkomst.

6. Mobiliteit: schoon vervoer

6.1 Achtergrond

Het thema mobiliteit wordt in deze Duurzaamheidsagenda ecologisch aangevlogen vanuit de doelstellingen die opgenomen zijn in het Nationale Energieakkoord (zie paragraaf 3.3). Op lokaal niveau zijn er goede mogelijkheden om bij te dragen aan een schone mobiliteit. Binnen het thema Mobiliteit zijn er echter nog een aantal knelpunten waar Waalre zich zorgen over maakt:

- het verdwijnen van openbaar vervoer voorzieningen hetgeen burgers van Waalre (niet alleen ouderen) in een isolement brengt of kan brengen;
- luchtverontreiniging door uitstoot van het wegverkeer met gezondheidseffecten tot gevolg;
- de overlast van de N69 die de leefbaarheid van Waalre ernstig verstoort (gevaar, schade, hinder).

Deze knelpunten kunnen niet door Waalre alleen worden opgelost, maar via schone en tegelijkertijd ook slimme oplossingen kan wel worden bijgedragen aan duurzaamheid, leefbaarheid en gezondheid in Waalre in algemene zin.

6.2 Slim en schoon

De gemeente Waalre zoekt naar nieuwe, slimme oplossingen voor mobiliteit in wijken en buurten waarbij sprake is van integratie van bestaande en nieuwe vormen van vervoer. Dat schoon en slim goed samen kan gaan, blijkt uit het provinciale programma "Slimme mobiliteit is maatwerk". Waalre zal aansluiten bij dit programma en de haalbaarheid van oplossingen en ervaringen in andere gemeenten onderzoeken. Enkele voorbeelden uit dit provinciale programma:

- slimme, kleinschalige vervoerssystemen voor dorp-stadsrelaties;
- autodelen promoten ("delen is het nieuwe hebben") bijvoorbeeld deeleigenaar worden van een elektrische buurtauto;
- georganiseerd meerijden met dorpsgenoten;
- een website met alle lokale schone vervoersmogelijkheden;
- slim vervoersstromen combineren;
- de relatie tussen buurtbussen bestuurd door vrijwilligers en het commercieel vervoer: burgers brengen buurtgenoten tegen een kleine vergoeding naar plaats van bestemming;
- een eigen busje laten rijden vanuit kernen zonder openbaar vervoer.

6.3 Ecologische invalshoek

In het verlengde van deze Duurzaamheidsagenda wordt in 2016 een activiteiten programma voorbereid gericht op het stimuleren van schone mobiliteit. Pijlers van dit programma zijn:

1. het bevorderen van fietsgebruik;
2. het stimuleren van elektrisch rijden;
3. schone distributienetwerken.

In het programma zal een groslijst komen met mogelijke maatregelen die Waalre kan treffen om autogebruik tegen te gaan en schoner vervoer te stimuleren en een prioriteitsvolgorde worden opgenomen op basis van effectiviteit. Daarbij wordt ook meegewogen hoe deze maatregelen scoren op de andere belangen: social fairness, leefbaarheid en gezondheid. Dit activiteitenprogramma biedt input voor de strategie ten aanzien van mobiliteit en de daaruit voortvloeiende aanpak, resulterend in het uitvoeren van een selectie van maatregelen in de periode 2017-2018.

7. Organisatie, financiën en evaluatie

7.1 Organisatie en communicatie

“Ambtelijke” capaciteit

Tijdens het opstellen van de Duurzaamheidsagenda is geconstateerd dat er, zeker voor een kleine gemeente als Waalre, al ontzettend veel gebeurt (zie hoofdstuk 2 voor de lopende duurzaamheidsactiviteiten). De veelheid en reikwijdte aan duurzaamheidsactiviteiten is groot. De ambtelijke capaciteit voor aansturing en uitvoering van activiteiten daarentegen beperkt tot in feite anderhalve formatieplaats. Met deze Duurzaamheidsagenda wordt op een aantal punten een versnelling doorgevoerd hetgeen ook ambtelijk een extra belasting zal betekenen. Waalre is ambitieus, maar om de daad bij het woord te kunnen voegen is de komende drie jaar ook een extra inspanning nodig om activiteiten hoogwaardig uit te kunnen (blijven) voeren.

Om de uitvoering van het plan van aanpak ZON volwaardig te kunnen oppakken, wordt voorgesteld om 0,5 fte aan externe inhuur in de vorm van een ‘projectleider Zon’ gedurende een jaar (medio 2016-medio 2017) in te zetten. Deze ‘projectleider Zon’ is verantwoordelijk voor het (laten) opstellen van het plan van aanpak met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma. De ‘projectleider Zon’ start in de zomerperiode 2016 en levert in het eerste kwartaal van 2017 het plan, het uitvoeringsprogramma en investeringsplan ZON op.

Via bestaande structuren

Voor de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda zal geen nieuwe structuur in het leven worden geroepen. Bestaande gremia en procedures voldoen. Monitoring, verantwoording en evaluatie zal ook via reguliere kanalen plaatsvinden. Dit betekent dat de portefeuillehouder Milieu de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda coördineert in opdracht van de gemeenteraad en daarover verantwoording aflegt. De raadswerkgroep Duurzaamheid wordt na vaststelling van de Duurzaamheidsagenda opgeheven. Voor uitvoering van de projecten/thema’s ZON PV, circulaire grondstoffen en mobiliteit, zijn in deze Duurzaamheidsagenda aparte uitvoeringsstructuren beschreven.

Publicatie

Na vaststelling van de Duurzaamheidsagenda zal een professionele inspirerende publicatie worden opgesteld. Hiervoor zal een tekstschrijver worden ingehuurd en zal de publicatie worden geïllustreerd en opgemaakt. Doel van deze publicatie is de ambities breed, bij voorkeur landelijk, bekend te maken. Niet zozeer om te profileren, maar om te inspireren en delen. De publicatie zal daarom een inhoudelijk karakter hebben, realistisch zijn en niet alleen successen maar ook uitdagingen beschrijven. Streven is met de publicatie een breed publiek te bereiken. Daarvoor zal de publicatie in afstemming met een nog nader te bepalen medium (magazine) worden opgesteld. Uiteraard is het artikel vervolgens ook voor andere media/doeleinden bruikbaar. Overige communicatie zal plaatsvinden via reguliere kanalen (website, lokale media) en op projectniveau.

7.2 Financiën

Uitgaven

In onderstaande tabel zijn de out-of-pocket kosten van de gemeente beschreven voor uitvoering van deze Duurzaamheidsagenda in de jaren 2016, 2017 en 2018. Medio 2017 wordt in het kader van een evaluatie (zie paragraaf 7.3) opnieuw bekeken welke financiële middelen nodig zijn voor de resterende uitvoeringsperiode.

Activiteit	Uitgaven		
	2016	Medio 2017	Medio 2017 - 2018
<i>A. Circulaire Grondstoffen</i>	Bestaand beleid/ reguliere middelen	Bestaand beleid/ reguliere middelen	PM
<i>B. ZON PV</i>			
B1. Plan van aanpak	15.000	-	PM
B2. Samenwerking WEL	5.000	5.000	5.000
B3. Projectondersteuning	40.000	40.000	PM
<i>C. Mobiliteit</i>			PM
C1. Activiteitenprogramma	10.000	-	
<i>D. Communicatie</i>			PM
D1. Publicatie	5.000	-	
Totaal	75.000	45.000	5.000 + PM

PM = nader te bepalen afhankelijk van evaluatie.

Uitvoeren “Plan van aanpak ZON PV”

Om te voorkomen dat het “Plan van aanpak ZON PV” niet uitgevoerd kan worden, vraagt de werkgroep aan de raad een intentie uit te spreken om hier middelen voor beschikbaar te stellen.

7.3 Integrale evaluatie medio 2017

Halverwege de uitvoeringstermijn van deze agenda, dus medio 2017, wordt een evaluatie uitgevoerd. Deze evaluatie richt zich op de algehele stand van zaken Duurzaamheid in Waalre, waarvan de voortgang van de Duurzaamheidsagenda een onderdeel is. Het voorstel is om zowel terug te kijken (ex-post evaluatie) en de blik naar voor te richten (ex-ante evaluatie).

De evaluatie moet inzicht geven wat goed en minder goed ging en welke kansen en bedreigingen er te verwachten zijn voor de nabije toekomst (zowel intern als extern). De evaluatie is de basis voor een voorstel aan de gemeenteraad voor de resterende uitvoeringsperiode van de Duurzaamheidsagenda (medio 2017-2018). Afhankelijk van voortgang, accenten, gewijzigde inzichten e.d., kan het voorstel een wijziging in de uitvoering behelzen en/of kunnen additionele financiële middelen beschikbaar worden gesteld.

Bijlage: actielijst

In deze Duurzaamheidsagenda zijn samenvattend de volgende acties opgenomen:

Circulaire grondstoffen: Waalre afvalloos!

A1: Een experiment uitvoeren gericht op verdergaande reductie van de hoeveelheid restafval (2016)

A2: Afhankelijk van de resultaten het experiment opschalen en verankeren (2017-2018)

Energie: zonnestroom (Zon PV)

A3: Opstellen plan van aanpak Zon PV (2016- eerste kwartaal 2017)

A4: Gesprekken voeren met Waalre Energie Lokaal (WEL) gericht op het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst voor de periode 2016-2018 (2016)

A5: Uitvoeren plan van aanpak Zon resulterend in: 3 gemeentelijke gebouwen met minimaal 100 zonnepanelen, 1 bedrijfsgebouw met minimaal 300 zonnepanelen, 540 extra woningen met zonnepanelen (samen met WEL) en uitzicht op 1 zonneweide van minimaal 1 hectare (medio 2017-2018)

Mobiliteit: schoon vervoer

A6: Opstellen gemeentelijk activiteiten programma gericht op het stimuleren van schone mobiliteit (2016)

Organisatie, middelen en communicatie

A7: Extra ambtelijke capaciteit vrijmaken voor deskundige en professionele uitvoering van de Duurzaamheidsagenda (2016-medio 2017)

A8: Financiële middelen vrijmaken voor inhuur van expertise en ontwikkelkracht (2016-2018)

A9: Financiële middelen reserveren voor investeringen in duurzame afvalinzameling en zonneprojecten (2017-2018)

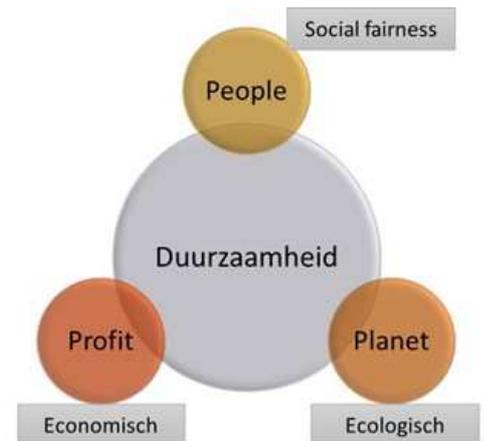
A10: Opstellen inspirerende publicatie (2016)

“De duurzame kracht van Waalre”
Duurzaamheidsagenda 2016-2018

05 januari 2016

1. Wat is nu eigenlijk duurzaamheid?

Duurzaamheid is een veelomvattend begrip. Alles wat te maken heeft met het toekomstbestendig houden of maken van de samenleving valt eronder. Dan gaat het over: de mensen die er wonen en of ze zichzelf kunnen ontwikkelen, de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en de economische activiteit. Er moet een balans zijn tussen deze aspecten en het één mag niet ten koste gaan van het andere. Niet nu en ook niet in de toekomst. De gemeente Waalre omarmt in deze Duurzaamheidsagenda het begrip "Rentmeesterschap". We hebben de aarde te leen en zijn er verantwoordelijk voor haar netjes achter te laten voor toekomstige generaties.

2. Dé grootste duurzaamheidsuitdaging

Dé grootste duurzaamheidsuitdaging van onze generatie is het oplossen van het mondiale klimaatvraagstuk en het vinden van alternatieven voor de toepassing van schaarse fossiele energiebronnen en grondstoffen. Grootschalig gebruik van olie, gas en kolen zorgt voor een broeikaseffect en opwarming van de aarde met moeilijk te voorspellen maar ontegenzeggelijk ontwrichtende gevolgen voor het mondiale (eco)systeem. Waalre zal deze problematiek niet zelfstandig kunnen oplossen. Dit vraagt een wereldwijde aanpak waarbij iedereen zijn/haar bijdrage levert. Waalre blijft echter zeker niet aan de zijlijn staan. We nemen onze verantwoordelijkheid om vanuit de mogelijkheden die Waalre, als relatief kleine gemeente, heeft een maximale inspanning te verrichten.

3. Leefbaarheid in Waalre

De Duurzaamheidsagenda van Waalre is een praktisch document. Waalre heeft ervoor gekozen vanuit de ecologische invalshoek en het mondiale klimaatvraagstuk op een aantal concrete thema's de komende jaren een versnelling door te voeren. Dat betekent echter nadrukkelijk niet dat andere thema's, die niet in deze Duurzaamheidsagenda zijn uitgewerkt, verwaarloosd worden. Lopende initiatieven gaan gewoon door en knelpunten die zich voordoen op het gebied van leefbaarheid (gevaar, schade en hinder op lokaal niveau) zullen via aparte trajecten worden opgepakt. We hechten eraan een aantal punten te noemen die niet in deze Duurzaamheidsagenda zijn uitgewerkt, maar blijvend onze aandacht hebben en zullen houden:

- verbeteren leefbaarheid rondom de Eindhovenseweg (N69) die dwars door de kern van Aalst heen snijdt;
- gevolgen provinciale aanbesteding openbaar vervoer voorzieningen;
- behoud van "groen" in de leefomgeving;
- het thema "social fairness".

4. Speerpunten

De Duurzaamheidsagenda bouwt voort op de duurzaamheidsmaatregelen die Waalre in het verleden al heeft genomen en landelijk beleid. Vanuit de ecologische invalshoek, de schaarste aan grondstoffen en het verduurzamen van de energiehuishouding zijn drie speerpunten geselecteerd waarin Waalre een verantwoordelijkheid heeft en op lokaal niveau het verschil kan maken:

- Circulaire grondstoffen: Waalre afvalloos!
- Energie: Zonstroom (Zon PV)
- Mobiliteit: schoon vervoer

5. Circulaire grondstoffen: Waalre afvalloos!

Achtergrond

Waalre streeft naar een samenleving zonder afval. In de afgelopen jaren is in lijn met nationaal beleid het traject Van Afval Naar Grondstof (VANG) binnen Waalre al ingezet. Ondanks dat dit thema niet nieuw is, hebben we er toch voor gekozen het op te nemen in de Duurzaamheidsagenda om de inspanningen die afgelopen jaren zijn verricht te continueren en waar mogelijk tot een versnelling te komen. Uiteindelijk doel hiervan is minimaal 80% extra herwinning van grondstoffen (meer recycling, minder restafval) uit al het huishoudelijk afval in 2020 (basisjaar 2012). Waalre verwacht hiermee een structurele reductie van de totale kosten voor huishoudelijk afval te kunnen realiseren. Waalre zal hiervoor het sorteren van herbruikbare materiaalstromen door haar burgers faciliteren en het aanbieden van restafval ontmoedigen.

Tot dusver

In mei 2014 heeft Waalre de eerste wijzigingen doorgevoerd in het inzamelsysteem en daarmee al een reductie van de hoeveelheid restafval van 40% gerealiseerd en een structurele kostenbesparing gehaald. De hoeveelheid restafval is hiermee gezakt van 206 kg naar 121 kg per inwoner per jaar. Desalniettemin wordt nog steeds een aanzienlijk deel van het afval als restafval ingezameld, terwijl deze fractie nog bestaat uit 95% herbruikbare materialen. We zijn in Waalre al een heel eind op de goede weg, maar er is tegelijkertijd nog een wereld te winnen.

Vanaf nu

De startfase is inmiddels succesvol afgerond. Waalre staat nu aan de vooravond van de tweede fase in het traject richting een "afvalloze samenleving" gericht op verdergaande reductie van de hoeveelheid restafval middels een relatief kleinschalig experiment bij 200-400 huisaansluitingen. In de tweede helft van 2014 en eerste helft van 2015 is de opzet van deze innovatieve proef samen met een klankbordgroep van bewoners besproken en vormgegeven. In meerdere sessies is gekeken naar mogelijkheden voor verbetering en

verdere reductie van restafval. De proef met een looptijd van circa 9 maanden zal gericht zijn op het bieden van gemak, ontzorgen van inwoners en het bieden van voldoende service. Concreet is de opzet om de afvalstromen met een luchtje hoog frequent aan huis te komen ophalen. Dat wil zeggen twee keer per week. Door het groente- en fruitafval te scheiden van het tuinafval kan daarnaast nog winst geboekt worden in de afvalverwerking. Het restafval kan dan verder verminderd worden door gebruik te maken van een zogenaamde tariefzak, een betaalde zak voor het restafval. Huishoudens worden vrij gelaten in de keuze voor opslagmiddelen in en om huis, maar voor het aanbieden op straat gelden noodgedwongen wel verplichte inzamelmiddelen.

6. Energie: Zonnestroom (Zon PV)

Achtergrond

Binnen het thema energie voert Waalre een breed scala aan activiteiten uit gericht op energiebesparing en duurzame opwekking binnen de gebouwde omgeving, het gemeentelijk vastgoed en bij openbare verlichting. Zo is Waalre bijvoorbeeld: trekker in de regio van het programma "Duurzaam wonen in Zuidoost-Brabant" gericht op particuliere woningeigenaren, heeft Waalre zich aangesloten bij de Brabantse Deal "Nul op de meter" gericht op een energie neutrale woningvoorraad in Brabant en loopt het project Slimwonen+ van energiecoöperaties om woningen energiezuiniger en comfortabeler te maken.

Tot dusver

Het stimuleren van de toepassing van zonne-energie is bij uitstek een onderwerp dat past binnen de duurzaamheidsagenda omdat zowel sociale, economische als milieuvordelen, te behalen zijn. Een gemiddeld gezin besteed één maandsalaris aan energiekosten. Zonnepanelen zijn voor particulieren binnen een periode van 10 jaar terugverdiend en hebben gezien de technische levensduur die veel langer is (15-20) een gunstig rendement. Zeker in combinatie met besparingsmaatregelen en een groter energiebewustzijn (veelal bijeffecten) helpt het kosten te besparen.

Vanaf nu

In de tweede helft van 2016 zal de gemeente daarom een "plan van aanpak ZON PV" laten opstellen. Dit is een kort, uitvoeringsgericht document met daarin:

- het potentieel aan zonnestroom in Waalre;
- operationele doelstellingen voor de jaren 2016-2017-2018;
- inventarisatie locaties zonneweides (route 1) en aanwijzing voorkeurslocatie: streven concreet uitzicht op één zonneweide van ten minste 1 hectare in 2018;
- inventarisatie geschikte daken gemeentelijke gebouwen en/of scholen (route 2) inclusief plan van aanpak en financieringsvoorstel: streven één dak van minimaal 100 zonnepanelen per jaar;

- inventarisatie van interesse bij ondernemers (industriële, agrarisch) voor het realiseren van zonnepanelen en in kaart brengen ondersteuningsbehoefte (route 3): streven één concreet project bij een onderneming van ten minste 300 zonnepanelen in 2018
- een gezamenlijk actieplan van WEL en gemeente Waalre voor het realiseren van zonnepanelen bij particuliere woningeigenaren (route 4): streven 180 woningen per jaar (10% totaal) met minimaal 10 zonnepanelen per woning;
- concreet voorstel voor communicatie, monitoring en samenwerking.

De geformuleerde doelen voor het op te stellen “plan van aanpak ZON PV” en de uitvoering ervan zijn in dit kader richtinggevend. Onderdeel van het plan van aanpak is een onderzoek naar de beschikbare financieringsmogelijkheden (met voor- en nadelen) voor de verschillende projecten in de vorm van een investeringsplan per project.

De gemeente hecht in de aanpak Zon PV grote waarde aan samenwerking met Waalre Energie Lokaal (WEL). Er ligt een duidelijk gemeenschappelijk belang in de realisatie van zonnepanelen in de gemeente, het informeren, bewust maken en betrekken van burgers én het ontwikkelen van kennis en kunde. De gemeente wil gesprekken starten met WEL om tot een samenwerkingsovereenkomst te komen om de komende 3 jaar samen op te gaan trekken. Gedacht wordt aan het sluiten van een convenant of samenwerkingsovereenkomst (wellicht later uit te breiden naar andere partijen). De gesprekken met WEL zullen direct na vaststelling van de Duurzaamheidsagenda starten en in de tweede helft van 2016 moeten leiden tot een getekende overeenkomst.

7. Mobiliteit: schoon vervoer

Achtergrond

Het thema mobiliteit wordt in deze Duurzaamheidsagenda ecologisch aangevlogen vanuit de doelstellingen die opgenomen zijn in het Nationale Energieakkoord. Het landelijke streven is de uitstoot van broeikasgassen door de verkeers- en vervoerssector in 2050 met minimaal 60% terug te dringen. Op lokaal niveau zijn er goede mogelijkheden om bij te dragen aan een schone mobiliteit door bijvoorbeeld: het aandeel verplaatsingen door schone tweewielers te stimuleren, mee te werken aan het uitbreiden van publieke infrastructuur voor elektrische voertuigen en pilots te starten gericht op schone distributienetwerken. Echter, schone en slimme mobiliteit kan samengaan. Nieuwe vervoersconcepten kunnen naast een schonere mobiliteit in het kader van klimaatverandering bijdragen aan: het verminderen van de uitstoot van schadelijke stoffen, voorkomen van sociaal isolement door verdwijnen ov-voorzieningen en gevaar, schade, hinder van drukke verkeerswegen.

Tot dusver

De inspanningen van Waalre met betrekking tot een schone mobiliteit hebben zich gericht op het ontwikkelen van een publieke infrastructuur voor het laden van elektrische

voertuigen. De gemeente Waalre heeft voor het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte beleidsregels opgesteld (2015). De gemeente wil het plaatsen van laadinfrastructuur onder bepaalde voorwaarden zoveel mogelijk faciliteren. Met het vastgestelde beleid is duidelijk wat wel en niet mogelijk is. De gemeente int geen vergoedingen (zoals leges) voor de aanleg van laadvoorzieningen. Ook stelt de gemeente grond 'om niet' ter beschikking aan marktpartijen die een laadpaal willen plaatsen. Op deze manier stimuleert de gemeente Waalre de ontwikkeling van elektrisch vervoer.

Naast het ontwikkelen van een publieke laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen stimuleert Waalre actief het gebruik van de fiets door het versterken van het fietspadennetwerk: slowlanes en het snelfietspad Oude spoorbaan.

Vanaf nu

In 2016 zal in het verlengde van deze Duurzaamheidsagenda een activiteiten programma worden voorbereid gericht op het stimuleren van schone mobiliteit. Pijlers van dit programma zijn:

- het bevorderen van fietsgebruik;
- het stimuleren van elektrisch rijden;
- schone distributienetwerken, zoals bijvoorbeeld een vrachtfiets voor afvalinzameling.

In het programma zal een groslijst komen met mogelijke maatregelen die Waalre kan treffen om autogebruik tegen te gaan en schoner vervoer te stimuleren en een prioriteitsvolgorde worden opgenomen op basis van effectiviteit. Daarbij wordt ook meegewogen hoe deze maatregelen scoren op de andere belangen: social fairness, leefbaarheid en gezondheid. Dit activiteitenprogramma biedt input voor onze strategie ten aanzien van mobiliteit en de daaruit voortvloeiende aanpak, resulterend in het uitvoeren van een selectie van maatregelen in de periode 2017-2018.

8. Middelen

Waalre kiest ervoor met de Duurzaamheidsagenda een drietal thema's een krachtige impuls te geven: "de duurzame kracht van Waalre". Middelen zullen gericht zijn op de uitvoering en het realiseren van praktische resultaten. Waalre zal in de periode 2016-2018 daadwerkelijk duurzamer worden. Resultaten zijn zichtbaar en tastbaar. De gemeente Waalre maakt voor uitvoering van de Duurzaamheidsagenda middelen vrij: - binnen de ambtelijke organisatie, - voor inhuur van expertise en ontwikkelkracht en - voor investeringen die zichzelf zullen terugverdienen. Er zal geen aparte structuur in het leven worden geroepen om de Duurzaamheidsagenda uit te voeren, te monitoren, te evalueren en te verantwoorden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bestaande structuren. Na vaststelling van de Duurzaamheidsagenda wordt een professionele, inspirerende publicatie gemaakt waarin Waalre haar ambities aan een breed publiek kenbaar maakt. Verder zullen voor

communicatie bestaande kanalen/instrumenten worden ingezet, waarbij de nadruk ligt op het projectniveau en het communiceren van resultaten.

Initiatiefvoorstel

Waalre, 23 maart 2016

Vergaderdatum	: 10 mei 2016
Voorstelnummer	: 2016-14
Zaaknummer	:
Portefeuillehouder	: Wethouder P. van Liempd
Naam opsteller	: F. Schoots & S. van de Goor
Naam voorstel	: Voorstel tot het vaststellen van de Duurzaamheidsagenda 2016-2018.
Grondslag raadsbesluit	: Artikelen 189 en 191 van de gemeentewet, waarin het budgetrecht van de raad staat beschreven. Op 26 mei 2015 heeft de raad een raads werkgroep Duurzaamheid ingesteld met als opdracht het voorbereiden van een Duurzaamheidsagenda 2016-2018.

Voorgesteld besluit:

1. De duurzaamheidsagenda 2016-2018 vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de duurzaamheidsagenda 2016-2018 een krediet van 70.000 euro beschikbaar te stellen ten laste van het budget "revolving fund". Dit krediet komt bovenop bestaand beleid en reguliere middelen.
3. De intentie uit te spreken middelen beschikbaar te stellen om het "Plan van aanpak ZON PV" uit te voeren.
4. Medio 2017 een evaluatie uit te laten voeren met betrekking tot de algehele stand van zaken Duurzaamheid, waarvan de voortgang van de Duurzaamheidsagenda een onderdeel is.
5. De raads werkgroep Duurzaamheid na vaststelling van de duurzaamheidsagenda 2016-2018 op te heffen.

Onderwerp

Duurzaamheidsagenda "De duurzame kracht van Waalre" 2016 – 2018.

Voorstel

1. De duurzaamheidsagenda 2016-2018 vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de duurzaamheidsagenda 2016-2018 een krediet van 70.000 euro beschikbaar te stellen ten laste van het budget "revolving fund". Dit krediet komt bovenop bestaand beleid en reguliere middelen.
3. De intentie uit te spreken middelen beschikbaar te stellen om het "Plan van aanpak ZON PV" uit te voeren.
4. Medio 2017 een evaluatie uit te laten voeren met betrekking tot de algehele stand van zaken Duurzaamheid, waarvan de voortgang van de Duurzaamheidsagenda een onderdeel is.
5. De raads werkgroep Duurzaamheid na vaststelling van de duurzaamheidsagenda 2016-2018 op te heffen.

Inleiding

Duurzaamheid is een breed (container)begrip. De raads werkgroep Duurzaamheid is daarom aan de slag gegaan om een concrete, op uitvoering gerichte duurzaamheidsagenda 2016-2018 op te stellen waarin binnen het brede spectrum een focus aangebracht is. Hierbij is gezocht naar concrete duurzaamheidsthema's waar we als kleine lokale overheid echt stappen kunnen zetten.

Beoogd resultaat

Binnen de (mondiale) duurzaamheidsuitdaging moet ieder op zijn eigen niveau een steentje bijdragen. Waalre heeft ervoor gekozen op een aantal concrete thema's de komende jaren een versnelling door te voeren. Deze Duurzaamheidsagenda beoogt deze versnelling te faciliteren.

Argumenten

Vanuit de ecologische invalshoek, de schaarste aan grondstoffen en het verduurzamen van de energiehuishouding zijn drie speerpunten geselecteerd waarin Waalre een verantwoordelijkheid heeft en op lokaal niveau het verschil kan maken:

- Circulaire grondstoffen: Waalre afval loos!
 - Energie: Zonstroom (Zon PV)
 - Mobiliteit: schoon vervoer
1. Circulaire Grondstoffen
We zijn in Waalre met het scheiden van afval al een heel eind op de goede weg. Met het nationaal beleid het traject Van Afval Naar Grondstof (VANG) loopt Waalre voorop. We geven we hier graag een extra stimulans aan. Hiermee maken we de positie van Waalre op dit gebied meer zichtbaar en wordt het traject richting een afval loze samenleving versneld. Uiteindelijk doel van de circulaire grondstoffen is minimaal 80% extra herwinning van grondstoffen uit al het huishoudelijk afval in 2020 (ten opzichte van basisjaar 2012).

2. Energie: Zonstroom (Zon PV)

Binnen het thema energie voert Waalre een breed scala aan activiteiten uit gericht op energiebesparing en duurzame opwekking binnen de gebouwde omgeving, het gemeentelijk vastgoed en bij openbare verlichting. Zowel de gemeente als de inwoners wekken minder dan gemiddeld energie op met behulp van zonnestroom. Het stimuleren van de toepassing van zonne-energie is bij uitstek een thema dat past binnen onze Duurzaamheidsagenda omdat zowel sociale, economische als milieuvoordelen te behalen zijn. De werkgroep stelt voor om in het eerste kwartaal van 2017 een "Plan van aanpak ZON PV" op te stellen. Dit is een kort, uitvoeringsgericht document met daarin vier routes beschreven om bij te dragen aan vergroten van het aandeel zon in de energiemix. Dit plan bevat onder meer:

- Het potentieel aan zonnestroom in Waalre, operationele doelstellingen voor de jaren 2016-2017-2018, inventarisatie van locaties voor zonneweides, aanwijzing voorkeurslocatie met concreet uitzicht op één zonneweide van ten minste 1 hectare in 2018.
- Een inventarisatie waar dit gerealiseerd kan worden.
- Een inventarisatie van interesse bij ondernemers (industriële, agrarisch) voor het realiseren van zonnedaken en in kaart brengen van de ondersteuningsbehoefte.
- Een gezamenlijk actieplan van WEL en gemeente Waalre voor het realiseren van zonnepanelen bij particuliere woningeigenaren .
- Een onderzoek naar de beschikbare financieringsmogelijkheden (met voor- en nadelen) voor de verschillende projecten resulterend in een investeringsplan per project. Hierbij moet expliciet aandacht zijn voor externe (niet-gemeentelijke) financieringsvormen, zoals investeringsfondsen, crowdfunding en dergelijke.
- Concreet voorstel voor communicatie, monitoring en samenwerking.

De concrete doelen van bovenstaande routes zijn opgenomen in de notitie 'De duurzame kracht van Waalre'.

3. Mobiliteit: Schoon vervoer

Het thema mobiliteit wordt in deze Duurzaamheidsagenda ecologisch aangevlogen vanuit de doelstellingen die opgenomen zijn in het Nationale Energieakkoord. Het landelijke streven is de uitstoot van broeikasgassen door de verkeers- en vervoerssector in 2050 met minimaal 60% terug te dringen. Op lokaal niveau zijn er goede mogelijkheden om bij te dragen aan een schone mobiliteit.

Met de Duurzaamheidsagenda wordt een activiteitenprogramma voorbereid gericht op het stimuleren van schone mobiliteit. Pijlers van dit programma zijn:

- het bevorderen van fietsgebruik;
- het stimuleren van elektrisch rijden;
- schone distributienetwerken, zoals bijvoorbeeld een vrachtfiets voor afvalinzameling.

In het programma komt een groslijst met mogelijke maatregelen die Waalre kan treffen om autogebruik tegen te gaan en schoner vervoer te stimuleren.

Ambitie waarmaken

Op een aantal punten wordt een versnelling doorgevoerd die ook ambtelijk een extra belasting betekent. Om onze ambitie waar te kunnen maken, stelt de werkgroep voor om naast de huidige ambtelijke capaciteit 0,5 fte externe inhuur in de vorm van een projectleider Zon in te zetten. Deze projectleider zon is verantwoordelijk voor het opstellen van het plan van aanpak en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma.

Kosten en dekking

In onderstaande tabel zijn de out-of-pocket kosten van de gemeente beschreven voor uitvoering van deze Duurzaamheidsagenda in de jaren 2016, 2017 en 2018. Medio 2017 wordt in het kader van een evaluatie opnieuw bekeken welke financiële middelen nodig zijn voor de resterende uitvoeringsperiode.

Activiteit	Uitgaven		
	2016	Medio 2017	Medio 2017 – 2018
<i>A. Circulaire Grondstoffen</i>	Bestaand beleid/ reguliere middelen	Bestaand beleid/ reguliere middelen	PM
<i>B. ZON PV</i>			
B1. Plan van aanpak	15.000	-	PM
B2. Samenwerking WEL	5.000	5.000	5.000
B3. Projectondersteuning	40.000	40.000	PM
<i>C. Mobiliteit</i>			PM
C1. Activiteitenprogramma	10.000	-	
<i>D. Communicatie</i>			PM
D1. Publicatie	5.000	-	
Totaal	75.000	45.000	5.000 + PM

PM = nader te bepalen afhankelijk van evaluatie.

Van de in 2016 en in 2017 geraamde kosten van respectievelijk € 75.000 en € 45.000 kan de dekking voor een deel gevonden worden in de door de raad beschikbaar gestelde bedragen van € 50.000 voor de jaren 2016 tot en met 2017 (dit zijn de middelen voor extra expertise om invulling te geven aan ambitie duurzaamheid). Uit deze budgetten voor 2016 en 2017 kan twee maal € 25.000 als dekking worden aangegeven.

De overige kosten van € 50.000 voor 2016 en € 20.000 voor 2017 worden gedekt uit het budget 'revolving fund'.

Voor de uitvoering van het "Plan van aanpak ZON PV" spreekt de raad de intentie uit middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Vervolgprocedure en planning

Voor het uitvoeren van de Duurzaamheidsagenda wordt geen nieuwe structuur in het leven geroepen. De portefeuillehouder milieu coördineert in opdracht van de

gemeenteraad en legt daarover verantwoording af. Halverwege de uitvoeringstermijn van deze agenda, dus medio 2017, wordt een evaluatie uitgevoerd die zich richt op de algemene stand van zaken Duurzaamheid in Waalre.

De raads werkgroep Duurzaamheid wordt na het vaststellen van deze agenda opgeheven.

De werkgroep Duurzaamheid geeft de overweging mee een commissie Duurzaamheid in te stellen met uit iedere fractie één vertegenwoordiger. Het thema duurzaamheid is een veelomvattend onderwerp en verdient een continue focus van de gemeenteraad. Deze commissie kan de implementatiefase van de Duurzaamheidsagenda 2016-2018 monitoren en tevens nieuw of aanvullend beleid uitwerken en voorstellen.

Communicatie

Na vaststelling van de Duurzaamheidsagenda stellen we een professionele inspirerende publicatie op. Doel van deze publicatie is de ambities breed, bij voorkeur landelijk, bekend te maken. Niet zozeer om te profileren, maar om te inspireren en te delen. Overige communicatie vindt plaats via reguliere kanalen (website, lokale media) en op projectniveau.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

“De duurzame kracht van Waalre” Duurzaamheidsagenda 2016-2018, versie *april 2016*

Bijlagen ter informatie

“De duurzame kracht van Waalre” Duurzaamheidsagenda 2016-2018, -*Bijlage: achtergronddocument-, versie april 2016*

RAADSWERKGROEP DUURZAAMHEID

Voor deze,
de heer F. Schoots

D66

Zoeken naar wat je bindt, levert zoveel op

Waalre een beetje mooier maken. Dat was onze belofte aan onze inwoners tijdens de verkiezingen. U als kiezer heeft het vertrouwen in ons uitgesproken door van D66 de grootste partij te maken. En die belofte voelen we nog steeds. Daarom willen we u vandaag aan het einde van 2015 vertellen wat we hebben gedaan en waar we nog mee bezig zijn.

Een belangrijke voorwaarde voor resultaten is een goed bestuur. Gelukkig hebben we een stabiele coalitie kunnen vormen samen met VVD, CDA en PvdA. We zijn daarbij niet over een nacht ijs gegaan en hebben hoge eisen gesteld aan elkaar en de wethouders. Elkaar goed in de ogen blijven kijken, helpt om onze koers vast te houden.

Nu bijna halverwege kunnen we vaststellen dat er belangrijke stappen zijn gezet. Daarvoor willen we ons altijd verantwoorden. Omdat we beseffen voor wie we het doen: De burgers van deze mooie gemeente.

Gezonde ontwikkeling

Waalre is financieel weer op orde. Sinds 2013 - ons eerste jaar in de coalitie - is de totale lastendruk gelijk gebleven en vanaf 2016 heeft Waalre voor het eerst in 10 jaar weer een sluitende meerjarenbegroting.

De decentralisaties van de zorg verlopen goed in Waalre en er is een start gemaakt met het nieuwe multifunctionele gemeentehuis, dat over twee jaar aan de Julianalaan gereed is.

Na de bouw van de nieuwe Brede School in Waalre Dorp in 2016, heeft onze gemeente vijf moderne basisscholen. In

Aalst komt een nieuw hotel en de woningbouw in Hoogh-Waalre en op het Brabantterrein verlopen voorspoedig. Nieuwe ontwikkelingen voor woningbouw zijn al aangekondigd: o.a. het oude fabrieksterrein aan de Schoonordstraat en het gebied vanaf het huidige Hazzo tot de Gestelsestraat.

Gemeenschapszin

Waar ik persoonlijk erg blij mee ben, is het nieuwe clan dat is ontstaan binnen onze gemeenschap. Zoals De Pracht die zich fantastisch ontwikkelt of het 'Goed voor Mekaar' project waarbij zoveel inwoners zich voor een ander inzetten. Maar ook het nieuwe groenonderhoud waarbij burgers betrokken worden en de W100, de conferentie dit najaar met inwoners van Waalre.

We zijn er nog niet, maar het motiveert wel om op de ingeslagen weg door te gaan. Ik kijk uit naar de inloop en ontmoetingsruimtes die er in de wijken en buurten gaan komen. Fijnmazig, dus altijd een in de buurt. Voor een kop koffie, het leggen van een kaartje, een advies of gewoon voor de gezelligheid. Omdat deze mooie gemeente ons bindt.

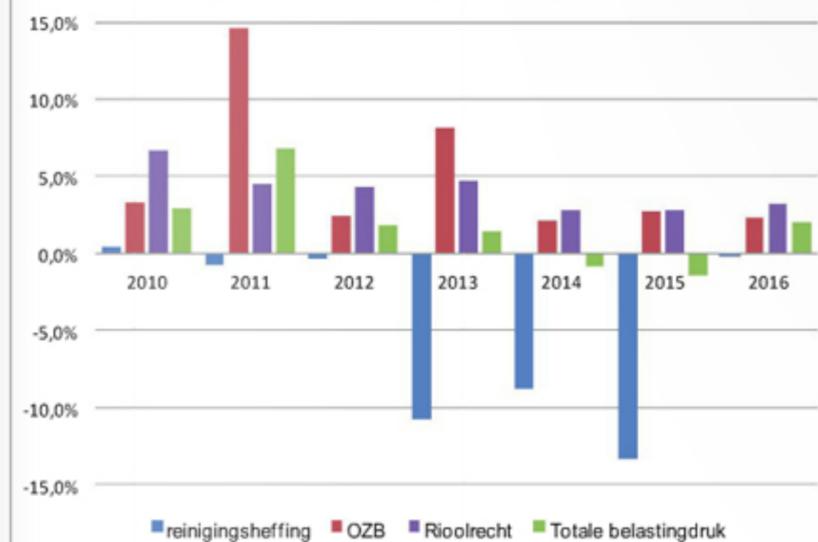
kees.de.zeeuw@d66waalre.nl

Wilt u kennismaken met D66 Waalre. U bent op 28 januari 2016 van 18 - 20 uur van harte welkom tijdens onze Nieuwjaarsinloop in het Stationskoffiehuis

Gemeentelijke belastingen en heffingen stabiel

Een gemiddeld huishouden in Waalre betaalt in 2016 bijna net zoveel aan gemeentelijke belastingen en heffingen als in 2013. De totale lasten zijn 0,3% lager terwijl de inflatie over dezelfde periode uitkomt op ruim 5%.

Ontwikkeling lokale lasten in Waalre 2010-2016

Een duurzame samenleving is niet alleen toekomstbestendig maar krijgt. Ook in Waalre waar D66 zich al jaren inzet om dit onderwerp meer op de kaart te zetten. Als vader van 2 jonge kinderen besef je nog meer hoe belangrijk het is dat ze kunnen opgroeien in een goede leefomgeving. Bij de verkiezingen in 2014 was dit dan ook een van mijn speerpunten.

...Maar dan kom je in de gemeenteraad, een wereld waar niet altijd het beste idee omarmd wordt. Soms omdat men je niet begrijpt en soms omdat er belangen spelen van individuen of partijen. In November 2014 liep ik voor het eerst tegen de lamp met een motie versterken openbaar groen in Waalre. Een initiatief welke ik niet voldoende over de bühne kreeg. Uiteraard heb ik hier flink van gebaald maar ook veel van geleerd. Als je iets wil bereiken in Waalre moet je naast een goed plan ook zorgen dat je voldoende zichtbaar

bent en de gemeenteraad mee krijgt.

Zichtbaar zijn voor resultaat

De reden ook om mij kandidaat te stellen als Voorzitter van de werkgroep Duurzaamheid. Deze werkgroep, met vertegenwoordigers uit alle fracties heeft een mooi plan uitgewerkt om op drie speerpunten een impuls te geven aan de ambitie van de gemeente Waalre voor een

betere balans tussen mensen, milieu en economie. In januari 2016 zal dit plan gepresenteerd worden. Laten we hopen dat dit plan unaniem wordt aangenomen in de gemeenteraad.

2014 en 2015 waren twee turbulente jaren, soms teveel hooi op mijn vork met een gezin, werk en gemeenteraad. Maar altijd geprobeerd de stem van de D66 kiezer te laten horen. In dit mooie dorp met haar (actieve) inwoners, het rijke verenigingsleven en de gemeenteraad is het soms moeilijk rekening te houden met alle waarden en normen. Ze zijn nou eenmaal niet altijd hetzelfde, geen probleem. Zoek juist de overeenkomst met elkaar op en laat ieder in zijn waarde! Ook als het de vluchtelingenproblematiek betreft, een fietspad of welk ander onderwerp dan ook.

Op naar de twee komende jaren, ik heb er zin in!

floris.schoots@d66waalre.nl

Bezoek onze website www.D66waalre.nl en volg ons op facebook en twitter @D66Waalre

Nieuwe initiatieven tonen kracht van onze gemeenschap

Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor bijna alle zorg en ondersteuning voor kwetsbare inwoners. Met de decentralisatie is ook zo'n 25-40% gekort op het budget dat gemeenten ontvangen. Er is dus veel minder geld om het werk te doen. Het is niet meer vanzelfsprekend dat de gemeente alles kan oplossen. Maar er zit ook veel kracht en creativiteit binnen onze samenleving. Dat ondersteunen levert veel op.

De "PrachtDag" is een dagbesteding voor kwetsbare ouderen in ontmoetingscentrum De Pracht. Het is een groot succes en het bewijs dat actieve burgers tegen geringe kosten iets moois kunnen neerzetten.

Met het project 'Goed voor Mekaar' roept de gemeente inwoners op zich in te zetten voor mensen in hun omgeving en ideeën aan te dragen om anderen te helpen. En ook hier is het hartverwarmend te zien welke gemeenschapszin er is binnen Waalre. Die duim is er dan ook voor U.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving is een van de vijf richtingwijzers zoals de Hans van Mierlo Stichting, waar ik ambassadeur van ben, deze heeft geformuleerd. Deze richtingwijzer is voor mij de meest waardevolle omdat deze niet alleen verstrekkend is, maar ook omdat dit iets is waar ikzelf wat aan kan bijdragen.

Na bijna twee jaar in de Waalrese politiek kan ik oprecht zeggen dat ik veel heb geleerd, maar hier zeker nog niet klaar ben. In mijn studie Bestuurskunde leer ik over bestuur en beleid, wat ik vervolgens vertaald zie in de raad van Waalre.

Wat ik tot nu toe over het raadswork kan zeggen is dat het een uitdaging is. Niet alleen het opbouwen van dossierkennis is als nieuweling een klus, maar ook de

affiniteit met het politieke leven en spel is als twintiger een behoorlijke uitdaging. Na bijna twee jaar in de raad wil ik de ervaringen, die ik heb kunnen opdoen, meer gaan inzetten ook buiten de politiek. Niet de politiek zijn die u een keer in de vier jaar ziet.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Als student Bestuurskunde en politica durf ik wel te zeggen dat de kloof tussen burger en politiek groot is. Ik zie hier vanuit mijn politieke kant een grote opdracht liggen.

In de richtingwijzer die ik eerder heb aangehaald, zie ik de ruimte om de politiek en de samenleving beter met elkaar te laten communiceren.

Ik ben mij bewust dat politiek en samenleving soms twee verschillende werelden zijn. Het is mijn uitdaging om deze werelden meer te laten harmoniseren. Niet alleen als politiek bestuurder, maar ook als jonge inwoner van Waalre. Ik wil mij dan ook gaan inzetten de komende periode op (jeugd) participatie en alle ideeën zijn daarbij welkom!

ineke.bastiaans@d66waalre.nl

Een duurzamer Waalre “Duurzaamheidsagenda 2016-2018”

<h3>Een duurzamer Waalre "Duurzaamheidsagenda 2016-2018"</h3>

De gemeente Waalre doet het goed binnen het brede spectrum van duurzaamheid aldus diverse onderzoeken. Echter binnen de thema's Milieu, Natuur en Grondstoffen heeft Waalre nog een inhaalslag te maken. D66 Waalre wil dat Waalre voor grote verandering gaat zorgen om de balans tussen mensen, milieu en economie te versterken én te verbeteren. Daarom heeft het samen met een aantal andere partijen uit gemeenteraad een duurzaamheidsagenda opgesteld. Een gemeenteraad die lef toont en hoopt anderen te kunnen inspireren.

<h4>De duurzaamheidsagenda</h4>

De werkgroep duurzaamheid, onder voorzitterschap van D66 Waalre raadslid; Floris Schoots heeft een concrete, op uitvoering gerichte duurzaamheidsagenda 2016-2018 opgesteld met een focus voor de thema's Milieu, Natuur en Grondstoffen. Waalre kan met deze agenda echt een verschil maken met zichtbaar en tastbaar resultaat.

<h4>Circulaire grondstoffen (Afval)</h4>

Met het scheiden van afval loopt Waalre voor op nationaal beleid. De duurzaamheidsagenda wil een extra stimulans geven aan de klankbordgroep "afval", gemeente en bedrijfsleven om nog sneller naar een afvalloze samenleving te gaan én Waalre meer zichtbaar hierin te maken. In 2020 minimaal 80% extra van het opgehaalde huishoudelijk afval hergebruiken als grondstof.

<h4>Duurzame energie</h4>

Binnen het thema energie wordt een breed scala aan activiteiten uitgevoerd op het gebied van energiebesparing en duurzame opwekking in Waalre. Het plan bestaat onder meer uit een gezamenlijk actieplan van de gemeente Waalre en Energie Corporatie "Waalre Energie Lokaal" voor het realiseren van zonnepanelen bij particuliere woningeigenaren en het realiseren van een zonneweide van ten minste 1 hectare aan zonnepanelen.

<h4>Mobiliteit</h4>

De landelijke uitstoot van broeikasgassen moet in 2050 met 60% zijn afgenomen. Op lokaal niveau gaat Waalre bijdragen aan schone mobiliteit door het uitvoeren van een activiteitenprogramma gericht op stimuleren schone mobiliteit. Pijlers hierin zijn bijvoorbeeld; Bevorderen van fietsgebruik, stimuleren elektrisch rijden, zorg dragen voor schone distributienetwerken (elektrische vrachtfiets voor afvalinzameling).

Voor de Duurzaamheidsagenda en extra informatie zie: Publicatie duurzaamheidsagenda

Duurzaamheidsagenda Waalre

Hieronder vindt u de stukken welke horen bij de duurzaamheidsagenda opgesteld door D66 Waalre samen met de gemeenteraad van Waalre. In deze duurzaamheidsagenda staan drie thema's centraal: afval, energie en mobiliteit.

Het volledige verhaal over de opvang van vluchtelingen in Waalre

Het volledige verhaal over de opvang van vluchtelingen in Waalre

Het vluchtelingenvraagstuk in Europa gaat ook onze deur niet voorbij. Waalre heeft als Nederlandse gemeente een verantwoordelijkheid bij de opvang van mensen die vluchten voor oorlog en geweld. D66 Waalre staat voor een humaan beleid en uitvoering van het internationale vreemdelingenverdrag. Dat betekent dat ook onze gemeente zich moet inspannen voor de opvang van vluchtelingen. Omdat het huisvesten van statushouders met een (tijdelijke) verblijfsvergunning steeds moeizamer gaat, heeft D66 in Waalre ingestemd met de komst van een tijdelijk AZC voor maximaal 300 mensen. Hieronder vertellen we waarom.

Focus op statushouders

Waalre heeft zich altijd ingespannen om statushouders te huisvesten. Deze statushouders hebben recht op een normale huurwoning. Net als andere Nederlanders en buitenlanders met een verblijfsvergunning. Inmiddels wonen er zo'n 100 statushouders in Waalre. Verspreid over Waalre dorp, de wijk Voldijn en in Aalst. Een AZC heeft Waalre tot op heden nooit gehad. De minimale omvang voor een AZC dat het COA (Centraal Orgaan Asielzoekers) aanhoudt, lag tot voor kort op 500 mensen. Er zijn in Waalre geen locaties waar zoveel mensen kunnen wonen.

Het aantal vluchtelingen is de afgelopen anderhalf jaar snel gestegen. Dat zal niemand zijn ontgaan. En daarmee ook het aantal statushouders. Waalre krijgt net als alle andere gemeenten ieder half jaar te horen hoeveel statushouders wij een huurwoning moeten geven. En tot en met 2015 is dat altijd gelukt, maar dan ook net gelukt. Maar nu loopt Waalre tegen haar grenzen aan.

Te weinig huurwoningen

In de gemeente Waalre zijn relatief weinig huurwoningen. Slechts 18% van de huizen in Waalre zijn huurwoningen en daarvan is maar een deel sociale huur met een huurprijs tot maximaal 710 euro per maand. Ter vergelijking; in Amsterdam is het aantal huurwoningen 82% van alle huizen. Er zijn dus maar weinig huizen in Waalre met een lage huur en die moeten allemaal verdeeld worden over starters, mensen met een woonurgentie en statushouders.

En daar gaat het nu knellen. Er zijn gewoon te weinig huurwoningen in Waalre. Als we alle statushouders een woning moeten geven, betekent dat er voor starters en andere urgent woningzoekenden geen enkele woning beschikbaar is. En dat willen we niet en vinden we ook niet eerlijk. Waalre moet een plek zijn waar iedereen moet kunnen wonen.

Waalre wil samen met de woningbouwcorporaties wel meer huurwoningen gaan bouwen. Ondermeer op de locatie van het huidige Hazzo, nadat het nieuwe gemeentehuis klaar is. Maar daarvoor zijn we afhankelijk van de provincie en het Rijk. Die moeten toestemming geven voor het bouwen van meer huurwoningen en daarnaast kost het bouwen van al die woningen ook veel tijd, zeker een jaar of vijf. En die tijd is er ook niet. Kortom, de zaak zit op slot, maar we moeten wel meer mensen huisvesten.

Twee keer zoveel vluchtelingen

Waalre maakt samen met Eindhoven en de andere randgemeenten deel uit van de Brainport regio. Deze regio heeft gezamenlijk een opdracht gekregen om 1060 vluchtelingen extra op te vangen. Dat betekent een verdubbeling van het aantal vluchtelingen dat nu al wordt opgevangen. Een geen geringe opgave dus. En ook Waalre zal daar z'n steentje aan moeten bijdragen.

Als er geen huurwoningen beschikbaar zijn, zul je wat anders moeten verzinnen. Leegstaande kantoorgebouwen ombouwen tot huurwoningen, is een idee dat elders al

wordt gedaan. Met name oude kantoren die al langer leegstaan. Maar dat kan alleen als de leegstaande kantoren ook geschikt zijn om te verbouwen tot woningen. En dan moeten de eigenaren ook nog bereid zijn om mee te werken. En meewerken betekent: investeren in het verbouwen tot en verhuren als sociale huurwoning. Met een huurprijs die een stuk lager ligt dan de commerciële huurprijs voor kantoren.

Veel eigenaren kunnen of willen daaraan niet meewerken. Omdat de investering te hoog is, de opbrengst te laag of omdat ze moeten afboeken en dan problemen krijgen met de bank of andere financiers. Kortom, ondanks de zoektocht is ook die weg in Waalre doodgelopen. En de eigenaren dan waarmee niet zou zijn gesproken, zoals je soms leest? Die melden zich ook niet bij de gemeente. Dus zoveel muziek zit daar ook niet in.

Woonunits plaatsen dan? Net als bij scholen en verpleeghuizen zou je ook tijdelijk units kunnen plaatsen als huurwoningen. Die moeten dan een jaar of 10 blijven staan om de investering te kunnen dekken. Er zijn plannen voor 10 woonunits op een stuk gras in de wijk Ekenrooi. Daarover is de gemeente momenteel in gesprek met de omwonenden. Een gesprek dat niet heel soepel verloopt. Bovendien zijn 10 units te weinig dus zouden er elders binnen onze gemeente op lege plekken nog zeker 70 units bij moeten komen. Ook geen eenvoudige opgave.

Waarom een AZC

Het zal duidelijk zijn. De opvang van vluchtelingen in Waalre piept en kraakt aan alle kanten. En toch zullen we met een oplossing moeten komen. Over de schutting gooien is geen optie en bovendien past dat niet bij de wens van de gemeenteraad die in november 2015 unaniem heeft uitgesproken dat Waalre moet zorgen voor adequate opvang. Bovendien, als een gemeente niets doet en de andere kant opkijkt, loopt deze het risico dat er een aanwijzing komt en dan heb je helemaal niets meer te vertellen.

Het COA heeft inmiddels de minimale omvang van een AZC verlaagd naar 300 mensen. En daarmee komt de mogelijkheid van een AZC in Waalre dichterbij. Na een inventarisatie bleken drie terreinen in Waalre geschikt om een AZC voor 300 mensen te huisvesten. Twee ten zuiden van de Heistraat bij het Gat van Waalre en het oude Honkbalveld aan de rand van Waalre dorp.

Die laatste locatie heeft de voorkeur van het COA. Vanwege de ligging en het feit dat er al leidingen en andere infrastructuur aanwezig is. Bovendien ligt de school op loopafstand zodat de kinderen die er komen te wonen naar een gewone school kunnen. Wat ook veel beter is voor de integratie.

Integreren, deelnemen en boodschappen doen

D66 heeft ingestemd met een AZC voor 300 mensen op deze locatie. Maar wel met een aantal voorwaarden. Het AZC zal maximaal 300 mensen mogen huisvesten. En vanaf het begin willen we dat er gewerkt wordt aan de integratie van de bewoners met de Waalrese samenleving. Dat betekent de kinderen naar school, taallessen voor volwassenen en zo veel mogelijk deelname aan het sport- en culturele leven. En wanneer de mensen in dit AZC een (tijdelijke) verblijfsstatus krijgen, moeten ze wat ons betreft in deze regio een woning krijgen. Zodat dit aansluit bij de integratie waaraan vanaf dag één is begonnen.

Doordat het een volwaardig AZC wordt, worden ook alle voorzieningen in het AZC gevestigd. D66 wil dan ook dat de werkgelegenheid zoveel mogelijk wordt ingevuld door inwoners vanuit Waalre. De bewoners van een volwaardig AZC wonen én leven hier ook, koken zelf en maken zelf het AZC schoon. De boodschappen die zij doen, doen ze dan ook in Waalre. Dat is ook goed nieuws voor de winkels. De 300

bewoners van een AZC krijgen 56 euro per week 'zakgeld' en wat extra als ze zelf schoonmaken. Dat geld wordt dan in de winkels in Waalre besteed.

Het AZC komt er in principe voor vijf jaar. Na die periode moet worden bekeken hoe de vluchtelingen situatie dan is. Er is een mogelijkheid het AZC te verlengen met maximaal vijf jaar. Maar in die tussentijd hopen we ook dat er veel woningen zullen zijn bijgebouwd in Waalre.

D66 Waalre

AAV met BBQ, thema Bereikbaarheid

Alle leden (incl. introducés) zijn van harte uitgenodigd voor onze afdelingsvergadering en aansluitende barbecue op vrijdag 8 juli met als thema "bereikbaarheid".

We starten de avond met een algemene afdelingsvergadering, de eerste in de nieuwe samenstelling sinds de aansluiting van Best en Oirschot. Vervolgens gaan we in op het thema "Bereikbaarheid in Zuidoost Brabant". Bereikbaarheid is in onze regio een onderwerp dat velen van ons bezighoudt, als dagelijkse terugkerende zorg en/of als voorwaarde voor verdere ontwikkeling van de regio. Ook politiek staat dit thema momenteel hoog op de lokale agenda's. Maar bereikbaarheid mag niet ten koste van leefbaarheid gaan, innovatieve oplossingen rond mobiliteit kunnen daar een bijdrage leveren. We gaan daarover in discussie met gastsprekers Salima Belhay, Tweede Kamerlid met portefeuille oa mobiliteit en Ab Oosting van Metropoolregio Eindhoven. Daarna volgt een gezellige en hopelijk zomerse BBQ.

We hopen op een grote belangstelling en nodigen nadrukkelijk ook collega's in de regio en anderen met interesse in het thema bereikbaarheid uit. Ook introducés (familie, vrienden) zijn van harte welkom. In verband met de catering is het wel belangrijk dat we jullie aanmeldingen en betalingen vóóraf krijgen, daarom vragen we je je aan te melden op onderstaand emailadres.

Programma:

18 uur - ledenvergadering (meerjarenbegroting, bestuur, afdelingszaken oa inkijkje richting verkiezingen)

19 uur - Thema "Bereikbaarheid in Zuidoost Brabant", met sprekers Salima Belhaj, Tweede Kamer D66 en Ab Oosting, Metropoolregio Brabant mmv Peet van de Loo, wethouder Best.

20 uur - BBQ

Locatie:

Echos De Vrijheid, Eindhovensedijk 33 Oirschot. Dit is tegenover de ingang van legerplaats Oirschot. Parkeren kan (gratis) achter het restaurant, toegangsweg is via de Oirschotsedijk vanuit de kant van Eindhoven of afslag 7 Best op de A58.

Datum:

8 juli 2016

Hoe aanmelden?

Aanmelden kan per mail op info@d66dekempen.nl. Voor de BBQ vragen we een bijdrage van €15,00 pp over te maken op rekeningnr.:

NL04 RABO 0102 4189 85 t.n.v. D66 afdeling De Kempen, onder vermelding van BBQ, NAAM en AANTAL PERSONEN.

De eerste twee consumpties zijn voor rekening van het Bestuur.

Wij hopen velen van jullie te zien!

Duurzaamheid in Waalre

<h3>Duurzaam Waalre</h3>

D66 Waalre laat u graag kennis maken met raadslid Floris Schoots in het filmpje dat RTV Horizon heeft gemaakt over Duurzaamheid in Waalre.

Voor D66 Waalre staat duurzaamheid hoog in vaandel. Floris is de kartrekker van de raads werkgroep Duurzaamheid en heeft samen met de andere leden van die groep ambitieuze plannen opgesteld om de Gemeente Waalre nog duurzamer te maken. Deze duurzaamheidsagenda is onlangs door de raad goedgekeurd!

Hierover vindt u op onze site alle informatie: https://waalre.d66.nl/2016/05/21/duurzaam-waalre/
<div class="text_exposed_show">

Heeft u vragen hierover of wilt u meer weten, dan kunt u ons altijd mailen, bellen of aanspreken.

</div>

D66 Waalre: Waalre als living room

Waalre als living room.</h3>

De kracht van Waalre binnen de Brainport regio is vooral als aantrekkelijke woongemeente. Samen met haar inwoners probeert de gemeente het woon- en leefklimaat zo optimaal mogelijk vorm te geven. De Appeltjes van Oranje die het gemeenschapshuis De Pracht zo terecht mocht ontvangen, is een zichtbaar resultaat van een goede samenwerking tussen burgers en lokale overheid. Met het project 'De Kracht van Waalre' wil de gemeente ruimte geven aan burgers en verenigingen en resultaat halen uit samenwerking. Naast De Pracht zijn er de duurzaamheidagenda samen met de Waalrese coöperatie WEL, de plannen met het Klooster en de vervolgstappen met enthousiaste deelnemers aan de W100.

Ook guur weer uit Den Haag.</h4>

Ondanks het gejubel over betere economische vooruitzichten komen uit 'Den Haag' donkere wolken boven drijven. Dit VVD-PvdA kabinet blijft doorgaan met zware bezuinigingen op gemeenten. Er is al ruim een half miljoen bezuinigd op het budget voor de Wmo/Jeugdhulp en daar komt nog eens een half miljoen bij. In totaal zal er dus door dit kabinet een miljoen euro worden bezuinigd op het budget dat Waalre ontvangt voor Wmo/Jeugdhulp. En daar blijft het niet bij. In 2017 komt er ook nog een forse 'algemene' korting die kan oplopen tot ca 4 ton. Ondanks 'mooi weer' in Den Haag blijven de gemeenten. Dus voorlopig in de gure wind staan. Dat dit de begroting onder druk zet, zal geen verrassing zijn.

Zorg en ondersteuning geen sluitpost.</h4>

Er is veel geschreven over het 'overschot' dat veel gemeenten kennelijk hebben op het geld voor Wmo/Jeugdhulp. Geld voor ondersteuning dat aan 'lantarenpalen' zou worden uitgegeven. Dat is in Waalre niet

het geval. De gemeente Waalre geeft zelfs meer uit dan zij van het Rijk ontvangt. Er wordt ook bewust geïnvesteerd in preventie. Dat kost natuurlijk geld. Wmo/Jeugdhulp zijn hier geen sluitpost. Het aantal ouderen in Waalre blijft toenemen en zo'n 10% van de jeugd krijgt op dit moment Jeugdhulp. Wij vinden het belangrijk

dat iedereen de juiste zorg krijgt. Waalre maakt dit mogelijk door via maatwerk de juiste ondersteuning te leveren. Niet te veel en ook niet te weinig. Door een integrale aanpak en invoering van Ondersteuning bij Zelfstandig Wonen (OZW) wordt het mogelijk gemaakt om partners beter te laten samenwerken. Op die manier kun je geld besparen en betere zorg aanbieden. Dat vinden wij verstandiger dan bezuinigen.

Kadernota 2017: Waalre op koers (algemene beschouwing)

Voorzitter,

Voor ons ligt de kadernota 2017.

Halverwege deze raadsperiode constateert D66 met tevredenheid dat de gemeente Waalre goed op koers ligt. De ambities die in het coalitieakkoord zijn opgenomen beginnen vorm te krijgen. De noodzakelijke hervormingen worden gerealiseerd en de gewenste kostenbesparingen lijken te worden gehaald. Het voorzieningen niveau blijft op peil en kan hier en daar zelfs worden versterkt.

Er zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Zoals de duurzaamheidsagenda, het succesvolle afvalbeleid en recent de presentatie van onze innovatieve afvalbakfiets. Over ruim een jaar wordt het nieuwe huis van de gemeente opgeleverd, het eerste kantoorgebouw met nul-op-de-meter.

De transformatie rondom de gemeenschapshuizen gaat de kant op die werd beoogd. Door creativiteit te stimuleren en ruimte te bieden aan initiatief en eigen verantwoordelijkheid is het gelukt om beheer en exploitatie in een andere opzet te laten doorgaan. Waarbij de lasten voor de gemeente – dus voor onze inwoners – aanzienlijk dalen terwijl blijft bewaard wat waardevol is en zelfs wordt versterkt. De Pracht mag met trots haar Appeltjes van Oranje dragen en ook het Klooster heeft uitzicht op een meer kleurrijke toekomst.

Stedenbouwkundig wordt Waalre ook mooier. Iedereen kent natuurlijk het succes van Hoogh Waalre. Maar ook de ontwikkeling aan de Schoonoordstraat en straks de ontwikkeling van het Hazzo gebied betekenen een belangrijke kwaliteitsverbetering. Voorzitter, Waalre wordt niet alleen steeds mooier maar ook beter onderhouden. De nieuwe aanpak van de groenvoorziening krijgt veel waardering van de inwoners in Waalre.

Zorg en ondersteuning is in veel gemeenten een waar hoofdpijn dossier. Ook in Waalre is dit een klus. De aanpak en werkwijze van de wethouder en haar ambtenaren verdient alle lof. Zorg is geen sluitpost en er is sprake van persoonlijk maatwerk.

Zorgen zijn er wel over het hoge aantal jeugdigen dat Jeugdhulp ontvangt. 10% van de kinderen in Waalre in de jeugdhulp en GGZ is gewoon te hoog, veel hoger ook dan elders. We zien dat terug in de enorme overschrijding van het budget. Maar terecht kiest het college niet voor de botte bijl maar voor een slimme aanpak met overleg en communicatie om deze situatie verbeteren en de kosten terug te dringen.

Voorzitter, een goed programma kan niet zonder een goed bestuur. Er is een stabiel college dat goed samenwerkt en elkaar vindt als het nodig is. Ook dat mag wel eens worden gezegd. Ongetwijfeld zal het ook wel eens botsen.. maar .. zonder wrijving heb je ook geen glans. In 2014 heeft deze coalitie als een van de eerste gemeenten in Nederland bij alle kandidaat wethouders een persoonlijk én team assessment laten uitvoeren voordat een voordracht plaatsvond aan de gemeenteraad. En over deze aanpak mogen de inwoners van Waalre tot op de dag van

vandaag tevreden zijn.

En ja, daar was Toen veel kritiek over uit de omgeving. Vooral van de 'gevestigde bestuurlijke orde'. Wethouder Stienen uit Helmond noemde het destijds in het ED zelfs 'een brug te ver' en zei ook 'op die manier wordt het een vak'. Dat laatste voorzitter, wisten wij al. Immers, diezelfde wethouder zat afgelopen mei in het ED te klagen dat veel wethouders in deze regio 'onvoldoende kwaliteit hebben'. tja..

En inderdaad, om ons heen rommelt en rammelt het in veel colleges en gemeenten. Daar waar Waalre bestuurlijke rust en kracht uitstraalt. De commissaris van de Koning in Brabant heeft dat afgelopen week - ongetwijfeld naar tevredenheid - zelf geconstateerd tijdens zijn bezoek. Zoals gesteld zitten we halverwege deze raadsperiode. We zijn al ver en er is al veel gedaan maar af is Waalre nog niet. Er zijn nog voldoende ambities.

De nieuwe opzet van de gemeentelijke organisatie begint steeds meer vorm te krijgen. En laten we ook eerlijk zijn, een nieuwe wijze van werken en de cultuurverandering die we willen, kost tijd en moeite en gaat ook gepaard met onvolkomenheden. Natuurlijk wil je altijd sneller en beter. Maar ik wil hier toch onze lof uitspreken voor de ambtelijke organisatie - leiding en medewerkers - die zich met hart en ziel inzetten om een Waalre 2.0 op de kaart te zetten.

En de gemeenteraad mag ook wel eens in eigen boezem kijken. Nog te veel en te vaak is het een raad 1.0 waarvan leden te vaak op detailniveau blijven, zaak en persoon, vorm en inhoud niet altijd kunnen scheiden om vervolgens oorzaak en oplossing van problemen buiten zichzelf zoeken in plaats van bij zich zelf. Met andere woorden ook de gemeenteraad mag en kan nog ontwikkelen.

Voorzitter, een van de speerpunten in deze raadsperiode is de verbetering van de burgerparticipatie. Nu is dat een containerbegrip waarbij de een er betrokkenheid onder verstaat en de ander bijna volledige zeggenschap. De waarheid ligt zoals zo vaak in het midden. Met het project krachtig Waalre en de W100 bijeenkomsten zoeken we als raad, college en ambtenaren samen met de burgers naar de juiste vorm. Als gemeente willen we meer initiatief bij en van burgers. Daarvoor is ruimte nodig. Burgers vragen tegelijk om blijvende betrokkenheid van de gemeente. Niet altijd in geld, vaak ook wel.

D66 vindt dat we ons verder moeten ontwikkelen tot een adaptieve gemeente die kan mee bewegen met de ontwikkelingen in de samenleving. Tegelijkertijd mogen we ook stimulerend of soms sturend optreden om de aanwezige kracht binnen de samenleving van Waalre meer zichtbaar maken. Daarnaast willen we van het automatisme af dat iets alleen maar kan, als de gemeente maar betaalt. Niet omdat we dat niet zouden willen. Maar omdat het niet altijd hoeft. Ruimte geven betekent kritisch naar je regels en voorschriften kijken. Maar wij willen ook verder.

D66 zal een motie indienen om serieus te kijken naar de toepasbaarheid van het platform cityfunding in Waalre. Cityfunding ; "Een nieuw ecosysteem waarin lokale initiatieven kunnen bloeien." Hiermee kan de betrokkenheid van burgers meer zichtbaar worden, ruimte worden gegeven aan lokale initiatieven terwijl door een aanvullende vorm van financiering het beschikbare budget kan worden

verruimd. Wij hebben daar een goed gevoel bij en vragen het college om met cityfunding in gesprek te gaan. We denken dat hiermee het sociale eigenaarschap en de leefbaarheid kan worden versterkt. D66 wil ook meer financiële ruimte scheppen voor die leefbaarheid.

Het voorstel van het college om het subsidiebudget voor eigenaren van gemeentelijke monumenten met 20.000 euro te verhogen, zien wij niet zitten. Eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van hun bezit. Het argument dat deze subsidie de leefbaarheid verbetert, delen wij niet. Leefbaarheid zit in voorzieningen en activiteiten en niet in stenen. Om deze reden dienen wij een amendement in om het subsidie plafond te houden op het niveau waar al weer enige jaren geleden bewust voor is gekozen. Maar de opgevoerde 20.000 euro wel te behouden voor leefbaarheid. Waarbij nadere invulling bij de begrotingsbehandeling kan plaatsvinden. Dit amendement voorzitter, weegt zwaar voor de D66 fractie.

Een tweede motie zullen wij indienen met betrekking tot de speelvoorzieningen. Terecht heeft de wethouder eerder aangegeven dat het huidige budget te krap is. Meer dan de bestaande speelvoorzieningen in stand houden is niet mogelijk. En dan moet alles ook nog heel blijven want geld voor vervanging is er niet. Met de voorgestelde verhoging van het budget kunnen we dan ook instemmen. In onze motie vragen we het college om daarnaast met de scholen in gesprek te gaan over een mede gebruik van hun speelvoorzieningen buiten de schooltijden. Dat zou het areaal voor buiten speelvoorzieningen flink doen toenemen en het is ook efficiënt en effectief. Dat dit niet voor niks kan, begrijpen wij ook wel. Wij vragen het college dan ook bij de raad terug te komen als de gesprekken hebben plaatsgevonden.

Voorzitter, ik ga afronden.

Het schip staat op koers, veel is in gang gezet en belangrijke hervormingen beginnen vorm te krijgen. Financieel blijft het altijd puzzelen maar wederom is er een sluitende meerjarenbegroting. Het is nu dan ook tijd en er is ruimte om weer te gaan investeren in onze samenleving en de leefbaarheid. Maar dan op een slimme manier. Daarbij komt de kracht van de Waalrenaren goed van pas. D66 wil Waalre nog veel jaren op de eerste plaats houden als beste woongemeente van Zuid Nederland.

Fractie D66 Waalre

Meer speelvoorzieningen en mogelijkheid gebruik Cityfunding

D66 Waalre heeft vanavond de volgende twee moties willen indienen, vanwege een toezegging van de wethouder om mogelijkheden met betrekking tot crowdfunding te onderzoeken hebben wij besloten de motie Cityfunding niet ingediend.

<h4>Motie Speelvoorzieningen</h4>

Waalre heeft de ambitie van Beste Brabantse Woongemeente en willen we dit als gemeente kracht bij zetten dan zullen we het speelruimtebeleid moeten blijven ontwikkelen. Met het huidige budget kan slechts de bestaande speelvoorzieningen in stand gehouden worden. D66 Waalre wil mede daarom dat het College met de scholen in Waalre in gesprek gaat om de mogelijkheid te bespreken om buitenspeeltoestellen op terreinen van scholen ook na schooltijd te gebruiken voor kinderen in de buurt en te kijken onder welke voorwaarden dit zou kunnen gebeuren.

Hier kunt u de motie downloaden: Motie Speelvoorzieningen

<h4>Motie Cityfunding</h4>

D66 Waalre wil met deze motie bereiken dat het College een onderzoek doet naar de mogelijkheden van Cityfunding (www.cityfunding.nl) voor Waalre. D66 Waalre vindt dat financiering van lokale maatschappelijke initiatieven niet alleen kan afhangen van de gemeente. Cityfunding kan ondersteuning bieden bij financiering initiatieven van de inwoners van Waalre waardoor projecten sneller van de grond kunnen komen door andere vormen van financiering.

Hier kunt u de motie downloaden: Motie Cityfunding

